

JÓESTÉT!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64--66
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Felelős szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1938 VII. ÉVFOLYAM
FEBRUÁR 6.
33. SZÁM

Vasárnap

Ma este nyolc órakor Goga miniszterelnök beszélni fog a rádióban a kormány egy hónapjáról

Micescu külügyminiszter nyilatkozatában Genfrel kapcsolatosan a Saint-Moritz-i tényező (Titulescu) és a vaskárda álláspontját hibáztatta — Szigorú fellépésre készül a kormány a hamis hírek gyártói ellen — Teljes érvényűvel akarják alkalmazni az 1935. évi nemzeti munkavédelmi törvényt

Vaida emlékiratot készít Őfelsége számára

(BUCURESTI.) A Timpul jelentése szerint, tegnap este Goga miniszterelnök lakásán megbeszélés volt, amelyen Calinescu belügy-, Savu pénzügy- és Gurgutu kereskedelem-ipargyi miniszterek vettek részt. Ugyanez a lap jelenti, hogy ma, szombaton este nyolc órakor Goga beszélni fog a rádióban a „kormány egy hónapjáról”, majd Hodos miniszterelnökségi államtitkár olvassa fel a kormány választási kiáltványát.

Antonescu hadügyminiszter tegnap folytatta udvariassági látogatásait és Averescu és Presan marsallokat kereste fel.

Választási tárgyalások

A Timpul arról ad hírt, hogy A. C. Cuza államminiszter Jorga volt miniszterelnöknél tett látogatást, délután pedig Goga miniszterelnököt kereste fel és ezt követően Jorga és Cuza újból találkoztak. A tárgyalások a kormány és az Averescu-párt, illetve Jorga teljes együttműködésének előkészítésére vonatkoznak. Averescu marsallal tegnap két ízben is találkozott Goga miniszterelnökkel és a találkozókat Papacostea volt államtitkár közvetítette.

Ünnepélyes keretek között

A kormány és a német párt választási egyezményének aláírása a miniszterelnökségen ünnepélyes keretek között megtörtént. Ezen Goga, Cuza professor, Calinescu miniszter és Silviu Dragomir államminiszter voltak jelen, a német párt részéről pedig Fabritius, Hans Otto Roth, Kreuter, Hadrich és Hochel. A megegyezés értelmében a németek a kormánylistán Temestorontálban három, Cetatea Albában kettő, Arad, Szében, Nagyküküllő, Kisküküllő, Brassó és Csernovic-megyékben egy-egy helyen szerepelnek, (összesen 12), míg a szenátusi listákon egy-egy helyet kapott Nagyküküllőben és Temestorontálban. Az aláíráskor Fabritius a német párt részéről kijelentette, hogy a romániai németek nem feleltek el azokról a kötelezettségekről, amelyek őket az államhoz csatolják. Goga válaszában hangsúlyozta, hogy a németek az első perctől kezdve teljes lojalitással illeszkedtek bele a román állam kereteibe és azóta is így viselkednek, tehát mindig igényelhetik maguknak azt a jogot, hogy Romániában a maguk szükségletei szerint éljenek és hogy kulturális szabadságot és gazdasági támogatást kapjanak. A Tempo kiemeli, hogy Goga a nyilatkozata értelmében első ízben is-

merete el a romániai német lakosság különleges jellegét.

Az állampolgársági revízió ügy (BUCURESTI.) A törvényhozás márciusra is folytatta az állampol-

Istrate Micescu nyilatkozata

Istrate Micescu külügyminiszter tegnap este nyilatkozott a sajtónak:

— Genfben csak a zsidó kisebbségek kérdését tárgyaltuk meg, a Zsidó Világszervezet petíciói alapján, amelyek a Népszövetség útján akartak beleavatkozni a román állam belpolitikájába. Mint külügyminiszternek, gondom volt arra, hogy a petíciók sürgősségének kimondását visszautasítsam és

a Népszövetség a kormánynak teljes szabadságot adott belpolitikai vonatkozásban az állampolgársági revízióra. E célból két hónap áll rendelkezésre.

Ezt a tényt a sajtó még a visszatérésem előtt megtudhatta az amerikai újságírók részére adott nyilatkozatomból. Hogy egy, Temesváron megérkezésemkor tett nyilatkozatom körüli félreértéseket tisztázzam, meg kell állapítanom, hogy elvégzett munkámban sok minden akadálytalannak kellett megküdenem, egy a belső, más a külső ellenfelek részéről.

Megnehezítette munkámat egy Saint Moritz-i tényezőnek (ez Titulescu), valamint a vaskárdának álláspontja is.

A Saint Moritz-i tényezőre vonatkozólag az az álláspontom, hogy Románia Lengyelországgal együtt igenis könnyen megszabadulhatna a Népszövetség gyámkodása alól politikai vonatkozásban. Az illető azonban nem így vélekedik. A vaskárda tekintetében az az ellentét köztünk, hogy amikor Románia érdekeit a genfi nemzetközi fórumon védi valaki, nem helyeselhető, hogy a meglévő szövetségi és baráti kapcsolataink érintik, illetve azok érzékenységét sértik olyan kijelentésekkel, amelyek joggal idegesíthetik azokat. Én Genfben nyomtatékosan hangsúlyoztam, hogy

nem akarjuk a meglévő kapcsolatainkat és kötelezettségeinket sem megváltoztatni, csak kibővíteni baráti kapcsolatainkat.

Ebben a tekintetben számítok az összes román hazafiak és a hazafias sajtó támogatására, a nemzeti érdekek külpolitikai megvédésénél.

Majd a sajtót arra kérte, hogy a belpolitikai ellentéteket ne vigyék

gársági felülvizsgálatra vonatkozó rendeletét végrehajtási utasításának tanulmányozását. Valószínűleg a mai napon ez a munka befejezést nyer és azután kerül sor a megjelentetésére.

át külpolitikai tere és ne nehezítsék meg a kormány helyzetét

a meglévő régi baráti és szövetségi kapcsolatok érzékenységének és a Berlin-Róma tengely felé való orientálódásnak híresztelésével, amely amúgy sem áll fenn. Kerüljék a zsidó kisebbségek ügyével kapcsolatosan a belső ellentétek szítását

és amikor a külügyminiszter határozottan szétválasztja a zsidó kisebbségek kérdését a magyar és a többi kisebbségek ügyétől, akkor járjanak el ők is hasonlóképpen.

A Curentul egyébként Micescu hazatérésevel utal arra, hogy a miniszterelnök hazatérésekor kiemelte azt a magyar „gavallériát”, hogy nem vállaltak szolidaritást Genfben a zsidó kisebbségekkel. A magyarok e magatartásának, a lap szerint, érdekes külpolitikai fejleménye lehet a két ország közötti kapcsolatok fejlődése szempontjából.

A Willmann-csoport kezdeményezése

A Tempo az ugynevezett Willmann-csoport kezdeményezéséről ír, amelyet a kormány is fogadott és amely a romániai zsidókból alakult és az európai hatalmakat arra akarja rábírni, hogy valahol zsidóállamot létesítsenek, amely magában foglalná a világ összes zsidóságát és azokat az új országban belül az egyes országokból való származás szerint csoportosítaná. Az anyagi megalapozást úgy képzelné el, hogy az az állam amelyből kivándorolnak, megvonná a zsidó vállalatokat és ingatlanokat, az elsőrendű közszükségleti cikkekkel és ezeket az új zsidó államba szállítaná.

Magyar-román rádió-egyezmény

A Rásáritul című lap azt az értesülést közli, hogy

Románia és Magyarország között közelebből rádió-egyezmény jön létre.

A „Nemzeti Munkafront” Gogánál Goga miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta a Nemzeti Munkafront képviselőit, amelyben az összes foglalkozási ágak képviselve voltak. A miniszterelnök hosszabb beszédben biztosította a küldöttséget, hogy

ő, aki szintén élt kisebbségi sors-

ban, nem akar elnyomóvá átváltozni és kormányra jövétele a nemzeti és szociális jogok érvényesülését jelentsé.

Majd arra utalt, hogy hamis hírekkel akarják kompromittálni a kormányt és a hamis hírek gyártóit felkutatják és szigorúan megbüntetik.

A sajtó-igazgatóság szerint, a külföldön, főleg peñig a sajtóban tendenciózus akciók indultak meg és cikkek jelentek meg Románia ellen,

amelyekkel szemben a kormány felveszi a harcot.

A minisztériumok akciói

Tegnap az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban a román elemeknek a vállalatokban való alkalmazásával foglalkozó bizottság vizsgálta meg a helyzetet és elhatározta, hogy teljes szigorúsággal alkalmazza az 1935. évi törvényt, amely a magánvállalatok személyzetében 20, az igazgatóságban legfeljebb 50 százalék indigent engedélyez. A nagyvezérkar óhajtatására megvitatták azt a kérdést is, hogy a nemzetvédelmi célokra szolgáló vállalatok egész személyzete csak román lehet. Az iparügyi minisztérium az egyes vidékeken történő gyárbezárások ügyével foglalkozott és az iparfelügyelőket e kérdésben a legszigorubb vizsgálat lefolytatására utasította. A Porunca Vremii szerint ugyan ez a minisztérium körrendeletben szöveltette fel az iparkamarákat, hogy az állampolgársági revízióig töröljék névsorukból a zsidó választókat.

Codreanu nyilatkozata

Corneliu Codreanu, Mindent a hazáért párt vezetője Craiovában egy gyűlésen többek között a következőket mondotta: Ha a kormány nem vágja el a hidakat, a választások befejezése után segítségére leszünk a parlamentben a nemzeti törvények megszavazásában.

Tárgyalások a külfölddel

A kormány gazdasági bizottsága most a külföldi államokkal kompenzációs alapon a kölajkivitelre vonatkozó szerződésekről tárgyal.

Petrovici miniszter rendelete

Petrovici nemzetevelésügyi miniszter rendelkezése értelmében az elemi iskolák melletti ugynevezett utánképző tanfolyamok (invitámantul complimentar) működését március 1-el beszünteti, mert ezt a szolgáltatást ujjászervezik. Március 1. és 15. között a tanulók vizsgázni fognak. Ezek a tanfolyamok jövőben a mezőgazdasági munkálatok idején szünetelni fognak és azokon az elméleti és gyakorlati kiképzésre egyaránt fogják részesíteni.

Az ellenzéki front

A Seara című lap cáfolja azt a hírt, hogy Maniu és Codreanu találkoztak. A Timpul szerint, Maniu a fővárosi nemzeti parasztpárti ifjuság gyűlésén fog beszélni. Szintén a Timpul jelenti, hogy Vaida Anghelescu lakásán a Román Front vezetőivel tanácskozott és a választási kiáltványt szövegezték meg.

A Cuvantul szerint Vaida egy Őfelségének előterjesztésre kerülő emlékiraton dolgozik.

Egyes lapok szerint, a prahovai tagozat Bejan elnökletével ülést tartott és arra szólították volna fel Dinu Bratianut, hogy a tagozat elnökségét adja át másnak.

Teljesen átszervezték a német hadsereg vezetését és a birodalmi kormányt

Ujra elsüllyesztettek egy angol hajót a Földközi tengeren — Chamberlain nagy beszéde a béke biztosításáról — Mussolini Magyarországra látogat — Horthy kormányzó elutazott Lengyelországba — Kantonban állítólag zendülés történt

Anglia egyezkedő ajánlatot tett Japánnak

(BERLIN.) Hitler kancellár Ribbentrop volt londoni nagykövetet külügyminiszterre nevezte ki. Von Hassel római és Von Papen bécsi, valamint a tokiói nagyköveteiket a külügyminisztériumba rendelték be szolgálati feladatra. Funk nemzetgazdasági miniszter lett. A nyugalmába vonuló von Fritsch tábornok helyett von Brautschitsch lett a szárazföldi hadsereg főparancsnoka. A légi és tengerészeti főparancsnok Keitel tábornok lett, hadügyminiszteri jogkörrel és birodalmi miniszteri rangfokozattal. Göring tábornok marsallá lépett elő. Február 20-ára pedig összehívták a birodalmi gyűlést. Neurath államminiszteri beosztást kapott és a kancellár titkos tanácsát Neurath elnökletével összehívták, amelyen Ribbentrop, Göring, Rudolf Hess, Göbbels, Lammers tábornok, Brautschitsch tábornok, Röder tengernagy és Keitel tábornok vett részt. Ugyanakkor teljesen újraszabályozták a katonák szolgálati beosztásait. A francia köröket különösen élénken foglalkoztatják ezek a kinevezések, főleg pedig a Blomberg marsall helyébe kinevezett Von Reichenau tábornok személye, aki annak idején értelmi szerzője volt az Ausztria elleni támadásnak és aki rendíthetetlen híve annak, hogy Ausztriának Németországhoz kell tartoznia.

Kik súlyesztették el az Alcyrát?

(LONDON.) Reuter. Az Alcyrá angol teher szállító gőzös fenékre bombázása ismét feszültté tette a helyzetet és módfelett felháborította a brit közvéleményt. A merénylet nyomán megindult cikk-özönből anélkül, hogy a pártállás szerint gyanúsításokra tekintettel lennének, megállapítható, hogy

Anglia népe rendkívül intézkedéseket követel és a brit kormány minden valószínűség szerint eleget is tesz ennek a követelésnek.

A Daily Telegraph and Morning Post szerint ugyanis Eden külügyminiszter tegnap délután magához kértve Corbin francia és Grandi olasz nagyköveteket, kijelentette előttük, hogy

Nagybritánia ezek után függetlenül a nyoni egyezménytől, maga veszi kezébe a rendcsinálás munkáját és ehhez egyáltalán nem kér diplomáciai és katonai segítséget senkitől.

Hogy a rendcsinálás milyen módokat vesz igénybe, jelen pillanatban még sejtetni sem lehet, de a közelállók úgy tudják, hogy

Eden a hétfői alsóházi ülésen részletesen ismerteti fogja az Endymion és Alcyrá esetét, ugyanakkor bejelenti a rendszabályokat is.

A Berlinske Tidende úgy véli, hogy Angliának könnyű a helyzete, mert bárminő rendszabályt léptessen is életbe, alig lesz ellenzéke. A köztársaságiak és a nemzetiek ugyanis a mögöttük álló mozgató erővel együtt egymást vádolják a merénylettekkel, kénytelenek tehát jogosnak minősíteni a kizárólag a „tetteseket” büntető szankciókat.

Nyilatkozatok természetesen ez ügyben az érdekeltek is.

Barcelona a nemzetieket vádolta meg arra való hivatkozással, hogy a gépek nemzeti jelvényeket viseltek.

Más bizonyítékot felhozni azonban nem tudtak. Salamanca viszont a köztársaságiakat vádolja következő hivatalos nyilatkozatában:

A két repülőgépet által elsüllyesztett

angol gőzös katasztrófáját kétségkívül a köztársaságiak okozták. Bizonyíték erre az a tény, hogy a szerencsétlenségről ismét korábban adtak hírt, mintahogy a megmenekült matrózok jelenthették volna. Köztudomású dolog az is, hogy a baloldaliak Murciában egy egész légi flottát tartanak állandó készletben arra, hogy zavart keltsenek. Ez a flotta csupa hamis nemzeti jelzésű gépből áll. Céljuk világos: az egyre jobb nemzeti spanyol-brit viszonyt megzavarni.

Rendkívül figyelemreméltó a Matin cikke is. Ez a francia közvélemény hivatalosa is Moszkvát, illetve a III. internacionale-t vádolja, amikor így ír:

A komintern, amelynek pestises szelleme Dimitroff, most egy kocára tett fel mindent. Litvinov ugyanis Genfben megkísérelte megfenyegetni India határait, hogy London megfélemlítse. Az elutasító választ meg is kapta azonnal. Nem maradt más hátra, mint a bosszu e formája. Nincs is kétség afelől, hogy Francznak, akinek kormányát London félig-meddig már is elismerte, nem érdeke a jóviszony megzavarása. Valóban ideje lenne Moszkvával végleg leszámolni.

Ugyancsak Londonból közlik, hogy Eden Corbin és Grandin kívül a berlini angol nagykövettel is hosszabb megbeszélést folytatott, aminek rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak és pedig azt, hogy a brit külügyminiszter maga is a

szovjetet tartja a merényletek értelmi szerzőjének.

Mussolini rövid időn belül, de váratlanul utazik Magyarországra

(BUDAPEST.) Reuter. Az „Uj Magyarország” cikket közli, melyben egy intervjút ír le a lap munkatársa és a Duce között. Mussolini kijelentette a lap munkatársa előtt, hogy régi vágya az, hogy Magyarországot meglátogassa és arra a legrövidebb időn belül sor is kerül. Utazását azonban nem fogják hosszú diplomáciai előkészítések megelőzni és váratlanul fog történni.

Már is előkészítik a német nőket a gyarmati szolgálatokra

(BERLIN.) Reuter. A német belügyminisztérium a gyarmatiügyi hivattalal karöltve rendeletet adott ki, a német nők gyarmati szolgálatára való előkészítés tárgyában. Ez az intézkedés világszerte nagy feltűnést keltett, mert azt igazolja, hogy a Harmadik Birodalom számít gyarmatainak rövid időn belül való visszaadására.

A barát utazik a baráthoz, — mondotta az indulás pillanatában Kánya magyar külügyminiszter

(BUDAPEST.) Reuter. Horthy Miklós magyar kormányzó és kísérete a „Turán” különvonaton tegnap este 10 órakor indultak lengyelországi útjukra hogy eleget tegyenek Moscický elnök megtisztelő meghívásának. A magyar sajtó, mint érdekességet közli, hogy a magyar és lengyel nép között ezeréves barátság áll fenn, melyet soha semminemű hadviselés, hadüzenet vagy politikai ellentét sem zavart meg, bár a két népnek többször voltak közös uralkodói. Az is érdekes, hogy körülbelül 650 éve most történik meg először, hogy a két állam államfejei találkoznak, illetve, hogy a magyar államfő látogatást tesz a lengyelnél.

Egy fiatal házaspárnak mindig gondjai vannak!

A háztartásban mindig hiányzik itt-ott valami és ezeknek az árát mind az ételen kell megtakarítani. De jobb, ha a szükséges pénzt nem nélkülözéssel szerzik meg. Ugy is lehet takarékoskodni, hogy az egyik vagy a másik étkezést jóízű, tápláló kávéval pótolják. Ez ugyan is Kathreiner-ből és Valódi Franck-ből egészséges és annyira olcsó, hogy mellette könnyen lehet takarékoskodni!

Hogyan történt a merénylet
Az Alcyrá elsüllyesztése Barcelonától mintegy 20 mérföldnyire történt. Két vizirepülőgépet a hajó fölött elrepülve előbb három, majd két bombát dobott le.

A hajó rögtön elsüllyedt. Huszonöt fős angol személyzetét az angol és a benemavatkozási bizottság lobogójával ellátott hajónak, valamint a benemavatkozási bizottság megfigyelőjét egy spanyol köztársasági hajó és egy halászgőzös mentették meg. A hajó Barcelonába igyekezett szénszállítvánnyal. Londoni híradás szerint az angol és francia kormányok is elhatározták, hogy angol felhívásra növelni fogják földközi tengeri ellenőrző szolgálatukat. Angol javaslat szerint, ha a támadó gépek személyazonosságát megállapítják, úgy az érdekeltektől állammal szemben szigorúan fogják eljárni.

Belgium állásfoglalása

(BRÜSSZEL.) Spaak külügyminiszter kijelentette, hogy Belgium hajlandó csatlakozni ahhoz az angol-francia kezdeményezéshez, amely a spanyol polgár háború emberségesebbé tételére törekszik.

sem sikerült kézrekeríteni.

A csütörtöki flotta tüntetés.

(TOKIO.) (Reuter.) Jövő hét csütörtökén, mint tudvalevő, Singaporeban az angol flotta 30 óriás csatahajóval, mintegy 76 kisebb gőzessel és 112 négy motoros repülőgéppel óriással nagy gyakorlatot tart, amelyen az amerikai, francia és a hollandiai flotta is képviselteti magát. A japán lapok kiemelik ennek az akciónak jelentőségét és azt írják, hogy a tulajdonképpeni cél nem a gyakorlat, hanem

nagyarányu tüntetés Japán ellen, melyet azonban az egyáltalán nem lep meg, sőt ellenkezőleg, csak arra sarkal, hogy céljait túlnépesedése miatt annál szívósabban ki-erőszakolja.

Kína repülőket toboroz

(LONDON.) A kínai konzulátusok felhatalmazást kaptak, hogy 400 fontsterling havi fizetéssel szerződtesseken kintinó repülőket a kínai hadsereg részére, akik minden lelőtt japán repülőgéppért 200 fontsterling jutalomban részesülnek.

Ellentmondó hírek a kantoni zendülésről

(SANGHAI.) Itt cáfolják azt a hírt, hogy Kantonban sikeres zendülés történt volna a Kinától való elszakadásra. A zendülést ugyanis leverték. A városban egyébként ostromállapotot hirdettek ki. Kantonban azonban külföldi híradás szerint nem állt helyre még sem teljesen a rend, mert a kínai vezetők és lakosság között súlyos ellentétek mutatkoznak, sőt egyes hírek szerint a város uccáin most is véres harcok folynak.

Angol ajánlat Japánnak

Tokiói híradás szerint, a japánok Nyugat-Kína ellen újabb általános nagy támadást terveznek. Az állandó feldelelő szolgálatok és légi megfigyelések is erre vallanak. Japánban egyébként erőteljes mozgalom indult meg, hogy a két nagy többségi pártot:

a mintseito és seyukai pártokat egyesítsék a nemzeti érdekek védelmére.

Tokióban annak híre jár, hogy a londoni japán követ útján az angol kormány bizonyos

együttműködési ajánlatot tett a béke helyreállítására azzal az ígérettel, hogy támogatni fogja Japán reális igényeit, abban az esetben, ha lazítana a Berlin-Róma tengellyel való kapcsolatain.

A hír még megerősítésre szorul. Állítólag Japán részről az ajánlott feltételek pontos és részletekbe menő megtételét kívánják, hogy a kérdésben határozassanak.

— Nagy kőolaj-telepeket fedeztek fel Abessziniában. Addis-Abebai híradás szerint a Dahalah-szigeteken, Gondar környékén, hatalmas kőolaj-telepeket fedeztek fel.

A kivégzett mende-mondák

Hivatalos bizottság állapította meg, hogy nincsenek a főtéri Szent Mihály templom alatt alagutak

Mindössze kisebb méretű kriptát bontott meg a főzvédelmi bizottság, amelynek munkája a többi állítólagos „alagutakban” is eredménytelen

Röviden jelentettük, hogy a főtéri Szent Mihály-templom alatti alagut legendája megoldott. Most erről adunk részletes helyszíni közvetítést.

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az ajtónál öreg, fehérhajú bácsikája állja utunkat. A templomajtó, amely máskor mindig mindenkinek tárva-nyitva áll, most be van zárva és vasvereteivel komoran néz ránk.

— Nem lehet — mondja a bácsika. Éppen most van a komisszió...

— Éppen velük akarunk beszélni. Mi is hozzájuk tartozunk! — füllentünk egyet és a következő pillanatban bent vagyunk a templom kellős közepén. Ott ahol a két padosor végződik és a szentély előtti nagyobb térség kezdődik, kis csoport álldogál.

Bizottság a templom hajójában

Az első pillantásra felismerem közülök

Márton Áron kanonokot, Salvan Virgil városi főmérnököt, Vlad kapitányt, a gázvédelmi bizottság katonai és Pop városi titkárát, a bizottság polgári vezetőjét, Dr. Kedves András egyházközségi gondnokot, Porsche Ferenc, Kapcza Imre választmányi tagokat, Ráczy Mihály műszaki tanácsost és dr. Zsombori Lászlót.

Az újságíró megjelenése feltűnést kelt. Vélemények hangzanak el arra vonatkozólag, hogy van-e szükség, vagy nincs a közönség tájékoztatására, ami azt eredményezi, hogy

végül is engedélyt kapok, megfigyelhetem a munkálatokat.

Vagy öt iparos, nagyjából kőfaragók, dolgoznak a lábunk alatt levő hatalmas kőlap kiemelésén.

Vasrudakat feszítenek a karikák alá, nekirugaszkodnak, ahányan vannak, de hiába, a kőlap meg sem mozdul.

Erre kissé rendszeresebben kezdenek dolgozni. A kőlap szélei mellett vésőkkel és egyéb szerszámokkal megtisztítják a nyílást.

Felderül a nagy „titok”

— Irják meg — fordul hozzánk Salvan Virgil, a munkálatokat vezető főmérnök, hogy a város az általános kor-szellem jegyében

nagy figyelmet szentel háború esetén a polgári lakosság esetleges gáz vagy repülőbombák elleni megvédelésére.

E kérdés megoldása meglehetősen nagy gondot okozott a légvédelmi bizottság vezetőinek, hiszen minden oldalról általános

tiltakozással találkozott, amikor tervbe szándékoztam venni néhány modern menedékhely felépítését, annál az egyszerű oknál fogva, hogy azok sok pénzt emésztettek volna fel.

— Minek ezek a költséges menedékhelyek, mikor a város jóformán alá van aknázza hatalmas alagutakkal, amelyek már évszázadokkal ezelőtt épültek és melyek bőségesen elegendők volnának arra, hogy a város egész lakosságát oda betelepítsék — mondották a polgárok és egyre-másra ajánlották az állítólagos alagutakat kutatás végett.

Alagut itt, alagut ott, alagut sehol...

— Mi kezdetben hitelt adtunk ezeknek a szóbeszédeknek és felkértünk vezetőnkül egy idősebb közművest, aki megesküdt, hogy ő valamikor személyesen falazott be

egy hatalmas alagutat, amely a város főtere alatt vezetett.

A kutatásnak neki is fogtunk, leszálltunk az egyik főtéri ház pincéjébe.

— Itt az alagut — mutatott rá egy helyre vezetőnk és neki fogtunk bontani. Nem találtunk semmit. A kőműves vakarta egy ideig a fejét, aztán rámutatott egy másik helyre.

— Ott az alagut — mondotta. El kezdünk ásni és kilyukadtunk a szomszédos pincébe.

— Egyszermindenkorra véget akartunk vetni ezeknek a meséknek,

de egyben meg akartunk győződni arról, hogy van-e, vagy nincs a város alatt menedékhelynek megfelelő alagut.

Igy jutottunk el a közönség egyik nagyon kedvenc állítólagos alagutjának helyére, a Szent Mihály-templom kriptájának bejáratához, amelyet, amint látja, most akarunk kibontani.

Öt percig koporsók és csontvázak között

A munkások fáradozását siker koronázza.

A kőlap felemelkedik, sötét üreg

támad a helyén. Igen csekély mélységű, de oldalt lépcsőfélék vezetnek le a sötétségbe.

Valami ünnepélyes borzongásféle szalad végig a kis csoport tagjain. Végre kiderül a titok, megoldódik az a rejtély, véget ér az a mese, amely már évtizedek óta él a lakosság ajkain és amely vasajtókról, folyosó-labirintusokról és egy kivezető folyosóról beszél, amely valahol a Szent János kut körül vitt volna ki a napvilágra.

Egy tüzőltő száll le először. Beugrik az üregbe és hátát nemsokára elnyeli a sötétség.

— Van bent valami? — kérdezik többen izgatottan.

— Vannak koporsók! — hangzik fojtottan a felelet.

— Van folytatása az alagutnak?

A hang mintha valahonnan nagyon messziről jönne:

— Nincs!...

Egyszerre emelkedik fel az egész (üreg fölé hajló) társaság.

A mese mese maradt, a rejtély megoldódott,

az „alagutnak” folytatása nincs...

— Olcsó leltári árusítás —

Lipők:

Lei 95, 150, 195, 250, 295, 350 leiért

Hoffmann, Cluj, Calea Regele Ferdinand 19 szám.

Leszállunk a föld alá

Egymásután szállnak le az üregbe Salvan mérnök, Pop kapitány, Márton Áron kanonok, Kedves dr. gondnok és még többen. Rövid percek alatt mi is sorra kerülünk. Beszállunk az első üregbe. Derékig ér. Ebből mintegy hat megromlott lépcsőfok vezet az oltár irányába lefelé. Alaposan meggörnyedve lefelé megyünk.

Öt lépés széles, tíz lépés hosszú helyiségben vagyunk, megcsap a szél az oldalról. A szemben levő fal előtt gerenda és deszkahalom. Az egykori kriptá faállványainak romladéka, amely elkorhadt, összemoltt, maga alá temette a koporsókat. A zseblámpa fénye barna ruhafoszalványokon, kötörmeléken, vastag deszkadarabokon táncol. Szemben a falon bontás helye. Hatalmas terméskövek mutogatják fogaikat. A lejárattól jobbra és balra két jobb karban levő koporsó. A balra eső nyitott. Feléje hajlunk. Semmit sem lehet felismerni egy-

kori gazdájából. Poros, pókhálós rongytömeg, ott, ahol a lábak keltenek legyenek, meglepően frissnek látszó gyaluforgácsok. Egyéb semmi.

A kőlap lezárja titkát. Kimászunk. Ismét megemelik a vas-karikákat és a kőlap, mint egy némaságot fogadott hatalmas kőszáj, elföldi megbolygatott titkát.

Az elmúlás gondolata száll valahogy a levegőben. A bizottság tagjai elgondolkoznak és csöndesek. Kiballagunk a templomból és megállunk a bejárat előtt. Néhány befelé igyekvő hívő csodálkozó szemmel mereszt ránk, aztán a tüzőltőkre. Kint a téren ragyogó autógurulnak, az ég világoskék, a sarkokon a lapok legfrissebb kiadását harsogják a rikkancs seregek. Minden biztató és derült...

De úgy befelé mindnyájan érezzük, hogy az örökkévalóság gigászi szinpadán csak egy villanás — rajongott, gyűlölt, érthetetlen és homályos életünk. (m.)

A kolozsvári Kereskedelmi és Ipar-kamara időközi bizottsága a választói névjegyzék és cégjegyzések felülvizsgálatát tervezi

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara új időközi bizottsága dr. Munteanu Joan ügyvéd, az időközi bizottság elnökének elnöklésével ülést tartott, amelyen a február 18-ára kiírt iparkamarai választásokat készítette elő és a választói névjegyzék szigorú fe-

lülvizsgálását határozta el. A választói névjegyzék felülvizsgálata során számos választót törölni akarnak a szavazatra jogosultak sorából, mert ezeknek a jogcíme különböző okok miatt megszűnt. A választási névjegyzék felülvizsgálása

KOPROL
CSOKOLADÉ
A TOKELETES HASHAJTÓ

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

kiterjedne nemcsak a kolozsvári kereskedőkre és iparosokra, hanem a kolozsvári iparkamara körzetéhez tartozó Szamos-, Torda- és Naszód vármegyei választókra is.

Az időközi bizottság foglalkozott a cégbejegyzések kérdésével is és a cégjegyzési névjegyzék felülvizsgálását is elhatározta.

Megállapítást nyert volna ugyanis, hogy számos esetben román cég elnevezéssel idegenek jegyeztették be magukat a cégjegyzési lajstromba, ami megtévesztésre adhat alkalmat. Az időközi bizottság véleménye szerint

a cégek csak a cégtulajdonos vagy tulajdonosok eredeti nevével jegyezhetők be, illetve,

ha ez a cégjelvény alatt történik, akkor is fel kell tüntetni, hogy a cégjegyzékben, mint pedig az üzletek cégtábláin a tényleges tulajdonosok nevét.

A fővárosi zsidó pincérek a munkavállalási tilalom hatálytalantítását kérik

(BUCURESTI.) A munkaügyi minisztériumnak azzal a rendeletével kapcsolatban, amely a zsidó pincérek eltiltja a kávéházakban, éttermekben és nyilvános helyeken való kiszolgálástól, a fővárosi Zsidó Pincérek Egyesülete képviseletében Jean Lampacher elnök emlékiratot juttatott el a kabinetiroda utáni Károly király Őfelségéhez és Goga Octavian miniszterelnökhöz. A pincérek egyesülete a két emlékiratban kifejti, hogy a munkaügyi minisztérium tilalmi rendeletének végrehajtása 300 családot lenne kényértelelné és télviz idején a legsúlyosabb helyzetbe sodorná. A pincérek mély hódolattal kérik az uralkodót és Goga miniszterelnököt a munkavállalási tilalom megváltoztatására, hang sulyozva azt is, hogy ezeknek a pincéreknek, akik mindenkor lojális állampolgárok voltak, egyedül csak az a bűnük, hogy zsidóknak születtek.

Kedvező mérleget mutat a folyó évi január havi állami bevétel

(BUCURESTI.) Az állami bevételek összege a folyó évi január hónapban egy milliárd 453 millió lej volt, a megelőző év január hónapjának 1 milliárd 310 millió összbevételével szemben. A folyó év első hónapjában tehát az állami bevételek összege 143 millió lejjel volt több, mint a megelőző év hasonló időszakában. Ha figyelembe vesszük, hogy január hónapban a vasárnapokkal együtt 10 ünnepnap volt, úgy megállapítható, hogy az állami bevételek összegében jelentős emelkedés észlelhető és az inkasszó minden tekintetben kielégítő volt.

Reuter jelenti:

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnöknek kérvényt nyújtottak át, amelyben felhívják figyelmét az angol kommunistapárt tagszerző akcióira és a feloszlását sürgetik.

(LONDON.) Inskip nemzetvédelmi miniszter jelentése szerint, a légügyi szolgálatra jelentkezett rekruták száma 7000-el meghaladja az előírt kontingenst.

(GLASGOW.) A tárnatüz következtében megfulladt kilenc bányász hátramaradtjai számára nyilvános gyűjtést rendeztek és e célra egy nap alatt 5000 font (cca 5 millió lej) folyt be.

(BELFAST.) Az egyre megismétlődő bombamerényletek miatt az ulsteri kormányzás komolyan foglalkozik a kivételes állapot bevezetésének tervével.

(DUBLIN.) De Valerát, az ir szabadállam elnökét londoni tárgyalásain tanúsított intranszignens magatartásáért meleg ünneplésben részesítették. A tüntető tömeg meghaladta a 100.000-es számot.

(WASHINGTON.) A munkanélküliség ellen folytatott küzdelem első fejezete lezárult és ennek eredményeként szakbizottság alakult egy törvénytervezet kidolgozására. A bizottságot munkájában maga Rooseveltnél fogja ellenőrizni.

(NEWYORK.) La Guardia, Newyork főpolgármestere egy tiszteletére rendezett banketten ismét éles nemzeti szocialista ellenes beszédet tartott, amelyben azonban kerülte a személyi vonatkozásokat.

(NIAGARA FALL.) A jégzajlás következtében beomlott hid újrapépítési költsége, az előirányzott tervezet szerint, 11 millió dollárt fog felemészteni, tekintettel arra, hogy a pilléreket is teljesen újra kell felállítani. A munkaidő 8 hónap lesz.

(SELKIRK.) A selkirki állomás közelében könnyen végzetessé válható vasúti karambol történt. Szerencse, hogy az egyik szerelvény mozdonyvezetője észre vette a hibás váltóállítást, idejében fékezett és így az ugyanazon keresztvezető átrohanó expressz csak az utolsó két Pullmann-kocsit vágta el. A halálos áldozatok száma így is meghaladja a 8-at, de könnyen a tizszere is lehetett volna.

(NIZZA.) Gusztáv svéd király számára lakosztályt foglaltak le.

(BERLIN.) Az emigrációban élő Arnold Zweig író vagyonát az állam részére konfiskálták.

(BUENOS AIRES.) A kormány cáfolja a peso felhígításáról elterjedt híreket.

(WASHINGTON.) Amerika kisiparosainak többszáz kiküldötte viharos ülést tartott tegnap délután, melyen meglepő határozatokat hoztak. Követelték elsősorban, hogy a Roosevelttel által eddig hozott munkügyi intézkedések legnagyobb részét vonják vissza, továbbá, hogy ne legyen joga az államnak a magánvállalatok ügyvezetésébe többé beleszólani. A határozatokat pontokba foglalva ma nyújtják át Rooseveltnél.

(BERLIN.) Egy japán delegáció a német-japán barátok egyesülete nevében rendkívül értékes XIII. és XIV. századbeli japán műkincs-gyűjteményt hozott és nyújtott át Hitler kancellárnak.

(SZÓFIA.) A Kiosszeivanoff-kormány betiltott két lapot, közöttük a Császkot, amelyek destruktív irányzatukkal állandóan az államrend felforgatására törekedtek.

(LONDON.) Mary anyakirálynő fivére, Atton Earl és felesége meglátogatták Saudarabia uralkodóját, Ibn Saudot.

(MOSZKVA.) Az északisarki Papanin expedíció megmentésére most a Taimir jégtörőn kívül a Murmanek hajó is elindult, sőt felkészült az Ermak gőzös is, mely holnap szalad ki egy északnorgei kikötőből. Remélik, hogy sikerülni fog a tudósokat szorongatott helyzetükből kiszabadítani.

(BERLIN.) Német hivatalos körök a Göbbels romániai utjáról szóló hírekre vonatkozólag kijelentették, hogy azokat egyelőre tulkorainak tartják.

Sport

A világbajnokság miatt:

Előrehozzák a nemzeti bajnokság nyitányát

Február 20-án rajtol a NB.?

(BUCURESTI.) Az enyhére fordult időjárás lehetővé teszi, hogy a nemzeti bajnokság nyitányát a világbajnokságra való előkészületek miatt egy héttel előbbrehozzák.

A labdarúgószövetség rokonszenvesen vette a bajnoki nyitány előrehozásának eszméjét, kérdés azonban, hogy mit szólnak ehhez az egyesületek, amelyeket természetesen váratlanul érint az eredeti műsor megváltoztatásának terve. Valószínű azon-

ban, hogy a szentebb cél — a világbajnokság — miatt a bajnokság rajtjának előrehozásához az egyesületek megadják hozzájárulásukat. Ilyenformán február 20-án a következő mérkőzésekkel rajtol a NB: Rapod—DUIG, NAC—Kinizsi, AMTE—Olimpia, Jiul—Victoria, Phönix—Unirea Tricolor, Juventus—Sportul Studentesc, Venus—Crisana, Universitatea—Dragos Vođa, Ripensia—ACFR, Vulturii—Gloria.

MAGYARORSZÁG NYERTE a pontversenyt az asztali tenisz világbajnokságokon, noha csak a csapatbajnokságban győzött. A végső sorrend így alakult: 1. Magyarország 20 pont, 2. Csehszlovákia 17 pont, 3. Ausztria 13 pont, 4—5. Amerika és Anglia 5—5 pont.

Meazza vezet az olasz bajnokság dugólovlistáján 15 góllal, 2. Trevisan 14, 3. Piola 12 góllal.

Luxemburgban vendégszerepel husvétkor a Ferencváros. Ellenfele a bécsi Wacker.

10.000 néző gyönyörködött Troppauban a német Herber—Baier műkorcsolyázó világbajnok-pár, valamint a magyar Szilassy Nadinka és Terták Elemér nagyszerű bemutatóiban.

Kanada világbajnoki képviselője, a Sudbury Wolves jégkorongcsapata 1:0 (0:0, 1:0, 0:0) arányban verte Prágában a cseh válogatottat.

Zakopaneban rendezett 4x10 km-es nemzetközi si-staféta versenyben a magyar csapat, amely Belloni, Petrich, Depó Kiss összeállításban szerepelt, a 13-ik helyen végzett 4:08:45 mp alatt. A győztes lengyel csapat 3:50:54 mp-et futott.

Tizenhat nemzet nevezett összesen a prágai jégkorongvilágbajnokságra: Amerika, Anglia, Franciaország, Hollandia, Kanada, Litvánia, Lettország, Magyarország, Németország, Norvégia, Lengyelország, Románia, Ausztria, Svédország, Csehszlovákia és Svájc. A nemzetközi szövetség 21 tagja közül csak Délafrika, Spanyolország, Japán, Olaszország és Belgium nem nevezett.

Szabó Antal, a Hungária válogatott kapusa legutóbbi mérkőzésén megsérült — mint mondja — lovagló izmai körül vannak bajok. Orvosai egyelőre eltiltották a játéktól és rövidhullámú besugárzással gyógykezelni magát.

Nurminak már csak egy rekordja „él”. A nemzetközi atlétikai szövetség most tette közzé a fennálló Európa-rekordokat. Kiderül, hogy a finn futógépnek, Nurminak még csak egy rekordját nem tudták eddig megdönteni. Ime, a rekordlista: 1000 m: 10.3 mp Berger holland és Strandberg svéd, 200 m: 20.9 mp Körning német, 400 m: 46.7 mp Brown angol, 800 m: 1 p 49.8 mp. Hampson angol, 1500 m: Szabó magyar 3 p 48.6 mp, 5000 m: 14 p 17 mp: Lehtinen finn, 10.000 m: 30 p 06.2 mp. Nurmi finn, 110 gát: 14.3 mp Wennström svéd, Sjöstedta finn, Finlay angol, 400 m. gát: 52.4 mp Pettersson svéd, Facelli olasz. Magasugrás: 294 m. Kotkas finn. Távlográs: 790 cm Long német. Rudigrás: 425 cm Hoff norvég. Hármassugrás: 15.48 m Tuulos finn. Sulydobás: 16.60 m Wölke német. Diszkoszvetés: 53.10 m Schröder német. Gerelyvetés: 77.23 m Järvinen finn. Kalapácvetés: 57.22 Hein német. Tízpróba: 7824 pont Silvert német. 4x100 m: 40.6 mp Német válogatott, 4x400 m: 3 p 09 mp Angol válogatott.

UNIVERSITATEA—NAPOCA és Victoria—UEC barátságos mérkőzés szerepel Kolozsvár vasárnapi műsorán. A szurkoló így vélekedik: Télnék enyhe az idő, tavasznak pedig hideg. És télikabátban, zsebmelegítővel végigszurkolja mindkét mérkőzést...

Nem kapott beutazási engedélyt a magyar ökölvívócsapat s így nem lehet megint tartani a Temesvárra kitűzött magyar B-válogatott—Bánát válogatott mérkőzést.

MILICA TEODORESCU, a híres román ökölvívó Párisban nyolcmenetes mérkőzést vívott a lengyel Miasmik-kal. A mérkőzés során a román versenyző állandóan támadott s már-már kiütötte ellenfelét, amikor Miasmik feladta a reménytelen küzdelmet.

Harmincöt nemzet jelentkezett a Davis Cup-re, amelyért két zónában indul meg a harc. Az európai zónában a következők indulnak: Németország, Ausztria, Belgium, Franciaország, Dánia, Anglia, Görögország, Hollandia, Magyarország, Írország, Hollandia, India, Itália, Monaco, Újzéländ, Norvégia, Lengyelország, Románia, Svájc, Svédország, Csehszlovákia és Jugoszlávia. Az amerikai zóna indulói: Ausztrália, Kanada, Mexikó, Japán és Amerika. A mérkőzések sorsolását csütörtökön ejtik meg Washingtonban.

AZ „UNIVERSITATEA BARÁTAI” egyesület megalakulása alkalmával Károly királyhoz intézett táviratra a következő válasz érkezett a kabinet irodától: „Medrea professzor, az „Universitatea Barátai” egyesület elnökének, Cluj, Ófelsége, a királyi köszönetet mond az „Universitatea Barátai” egyesület megalakulása alkalmával hozzántézet hódoló szavakért. Ófelsége, a királyi magán titkári hivatalának igazgatója, Eug. Buhman.”

Társaság

() A Soc. pt. Apararea Femeii javára folyó hó 6-án, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel a Cristal Palaceban táncos egybekötött műsoros teadélutánjára mindenkit szívesen lát.

() A Magyar Ifjúság bálja. A kolozsvári Magyar Ifjúság február hó 6-án, vasárnap este fél 9 órai kezdettel, az Iparkamara új épületének összes termeiben bált rendez. Beléptidj 50 lej, diákoknak 25 lej. Etelekről és italokról gondoskodás történt. A zenét a Rhythmicans zenekar szolgáltatja. A vacsora alatt Solymosi cigányzenekara muzsikál. A rendezőbizottság címe: Borbándy Zoltán Cluj, Avram Jancu 13. A fővédnökséget br. Atzél Ede, br. Bánffy Ferenc, gr. Bánffy Miklós, dr. gróf Bethlen György, dr. Boros György, dr. Inczedy-Joksmann Ödön, br. Kemény János, Sulyok István, dr. Szász Pál, Totis Rezső, Vásárhelyi János. A bál-anyaí szerepet br. Atzél Edéné, br. Bánffy Ferencné, dr. gróf Bethlen Györgyné, dr. Boros Györgyné, Hargittay Bertalané, br. Kemény Jánosné, dr. Kristóf Györgyné és Vásárhelyi Jánosné vállalták. A bál tisztikarának élén elnökként Kovács Gyula áll, mellette pedig nagyszámú tisztikar és rendezőség.

() Nagyvásár az Iparkamara összes termeiben. Az Árvaleánynevelő Otthon rendezés hushagyókeddi álarcsóbájját február 26-án, szombaton este 9 órai kezdettel tartja meg egy nagyvásár keretében. Alig hogy híre ment a jelmezes bálnak, máris hatalmas érdeklődés nyilvánult meg iránta. Valami egészen rendkívülire folynak az előkészületek. Amint hírlík, a Sárpaptykés közlegénytől, Sába királynőjéig és Ethiofia volt császáráig mindenki ott lesz. Az árvaház nagy megrendeléseket eszközölt, hogy minden igényt ki tudjon elégíteni. ragyogó gyöngyök, sipok, tréfas dolgok, cse-cse-becsek. Lesznek még: láthatatlan konyhafelszerelések és ehhez hasonló nagyszélységek kaphatók a vásáron. A tordai pogácsások máris a tükrös sziveken dolgoznak. A szerencsecédulákat embernagyságu papagályok huzzák. A sziveket szép lányok árulják, a büffét jó háziasszonyok készítik s a legjobb borpincék mámorító borait ihatjuk, mert az a fontos, hogy 3:1 legyen a haszon az Árvaház javára. Siessen mindenki asztalt foglalni és a pénztárcaját jól megtömni, mert 50 magyar árva eszedezik a bál sikeréért.

() A rom. kath. Népszövetség Universitáti ucca 7. szám alatti helyiségében kedden délután 5 órakor rendezi szokásos teadélutánját, amelynek keretében dr. Scheitz Vilmos tart értékes előadást. Kérjük kedves munkatársainkat és tagjainkat, hogy minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni. Vendégeket és érdeklődőket is szívesen látunk.

() Felhívás. Felkérjük cipész és csizmadia iparos társainkat, hogy vasárnap, február 6-án délelőtt 10 órakor megtartandó fontos évi közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek, miután elejét akarjuk venni azoknak a nagy támadásoknak, amelyek a cipész kisiparosokat sújtják, valamint egy temetkezési alap megteremtését, a vezetőség kibővítését stb., stb. akarjuk keresztül vinni. Ne csak üres szavunk legyen iparostársainkhoz, hanem kötelességtudásunk is, miután csak kötelességtudásunkkal lehet jogainkat megvédeni. Mindenkinek tudnia kell hovátartozását és a gyűlésen nagyon fontos, a tárgysorozatra való tekintettel is, minél nagyobb számban megjelenni. A vezetőség.

Munkás Mozgó!

szombat, vasárnap 3, 6 és 9 órakor:

ROSE MARIE

operett, Clujon utoljára. Fősz.: Jeanette Mac Donald.

ÚJ EMBEREK

Dráma. Fősz.: HARRY BAUR.

Rádió

Február 6., vasárnap.

Bucuresti. 7.30: Torna, vidám zene, hang lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 11.55: Istentisztelet. 13: Hírek, Dinicu zenekar. 14.10: Hírek. 14.45: Humor. 15: Előadás. 18: Katona zene. 19.15: Tánclémezek. 19.45: Karének. 20.30: Hangjáték. 21.20: Tánclémezek. 22: Hírek, rádiózenekar, sporthírek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evang. istentisztelet. 13.30: Zenekar, előadás. 15: Hanglemezek. 16: Gazdaelőadás. 16.45: Katona zene. 17.15: Időjárás, zongoraverseny. 18.10: Előadás. 18.40: Magyar est. 19.50: Elbeszélés. 20.20: Gordonka. 20.50: Sporteredmények. 21: Hangjáték. Hírek. 22.35: Cigányzene. 23.15: Katonazene. 24: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Február 7., hétfő.

Bucuresti. 6.30: Reggeli műsor. 13: Hírek, lemezek. 14.10: Hírek. 18: Lemezek. 19: Előadás. 19.15: Lemezek. 19.55: Felolvasás, Szórekoztató zene. 21: Felolvasás, lemezek. 21.40: Hegedű és zongora szonata. 22.10: Nanescu Nana ének. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éterrend. 11: Hírek, előadás. 13.05: Balalajkazenkar. 13.30: Hírek. 14.30: Zenekar. 15.40: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Hírek. 18: Cimbalmozene. 18.25: Hanglemezek. 18.35: Előadás. 19.40: Ének. 20.10: Berlini magyarok között, előadás. 21.15: Cigányzene. 22.15: Hírek. 22.40: Tánclémezek. 23.05: Előadás. 23.20: Zenekar. 24.40: Hírek német nyelven. 24.45: Tánclémezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. Nem ad közvetítést.

— Kommunista letartóztatások Bulgáriában. A szófiai rendőrség titkos kommunista nyomdát, nagy mennyiségű röpiratot, fegyvert és löszert leplezett, illetve foglalt le. Ugyanakkor több bulgáriai városban közel 100 letartóztatást is eszközölt.

— A részvénytársaság feltétlenül kereskedelmi társaságnak tekintendő. Egy részvénytársasági alapon működő erdélyi mezőgazdasági vállalat ügyében a Semmitőszék II. szekciója Dec. 1010—1937. sz. ítéletében kimondotta, hogy az Erdély területén érvényben levő kereskedelmi törvény szerint a részvénytársaság feltétlenül kereskedelmi társaság tekintet nélkül arra, hogy ténylegesen mivel foglalkozik az r t. Ezek szerint a vállalat alkalmazottai a betegsegélyző biztosító pénztár kötelező tagjai.

Rendkívüli sikert aratott az Egyetlen éjszakára

Évek óta nem neveltünk annyit, mint tegnap este, igazi kellemes estét szerzett színházunknak az Egyetlen éjszakára...

A történet érdekes és mulatságos, első jelenetétől az utolsóig leköti a közönség figyelmét.

Színházunk operettegyüttese kitűnő előadás keretében mutatta be a darabot, a rendezés önmagát multa felül, a gyönyörű díszleteket külön megtapsolta a közönség.

Remek mese, pezsgő, finom muzsika, elsőrendű színészi alakítások.

A sajtó és a közönség egyhangú ítélete szerint az Egyetlen éjszakára hosszú évek óta a legnagyobb siker!

A rossz asszony

Bókay János legújabb, óriási sikert arató vígjátéka lesz a színház legközelebbi újdonsága. Az illusztris szerzőt a Szakits helyettes c. darabjának előadása alkalmával ismerte meg a kolozsvári közönség, Bókay János tetszését pedig annyira megnyerte a kolozsvári előadás, hogy új darabját a Vigszínház együttesének előadásával egyidejűleg engedte át színházunknak. Bókay János személyesen is részt vesz az újdonság próbáiban természetesen a premieren is megjelenik.

Az újdonság főszerepeit nálunk Károlyi Leona mint vendég, továbbá Erényi Böske, Fényes Alice, Harmath Jolán, Mária Éva, Paál Magda, Wojticzky Elvira, Mészáros Béla és Nagy István alakítják. A premier pénteken este lesz.

Színház

Szombat d. u. 5: 3:1 a szerelem javára. (Olcsó helyárakkal.)

Szombat este 9: Egyetlen éjszakára. (Harmadszor.)

Vasárnap d. u. 3: Az ördög mátkája. (A székely alkalmazottak műkedvelő csoportjának előadásában. Géczy István híres énekes népszimfűve, olcsó helyárakkal. Betanította Hetényi Elemér.)

Vasárnap d. u. 6: Egyetlen éjszakára. (Negyedszer.)

Vasárnap este 9: Egyetlen éjszakára. (Ötödször.)

Hétfő fél 9: Egyetlen éjszakára. (Hatodszor.)

Kedd fél 9: Egyetlen éjszakára. (Hetedszer.)

Szerdán fél 9: Egyetlen éjszakára. (Nyolcadszor.)

Csütörtök fél 9: Mindörökké. (O'Neill nagysikerű szimfűve, ötödször.)

Péntek fél 9: A rossz asszony. (Bókay János legújabb, óriási sikert arató vígjátéka, a szerző jelenlétében. Főszereplők: Károlyi Leona, mint vendég, Erényi Böske, Fényes Alice, Harmath Jolán, Mária Éva, Paál Magda, Wojticzky Elvira, Mészáros Béla, Nagy István. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlet 27. sz.)

Szombat d. u. 4: Jézusfaragó ember. (Ifjúsági előadás olcsó helyárakkal.)

Szombat este 9: A rossz asszony. (Másodszor. Rendes bérlet 27. sz.)

Vasárnap d. u. 3: Sárgapitykés közlegény. (26-odszor. Az operett első olcsó helyár előadása.)

Vasárnap d. u. 6: A rossz asszony. (Harmadszor.)

Vasárnap este 9: Marika hadnagya. (15-ödször.)

Hétfő fél 9: A rossz asszony. (Negyedszer.)

Kedd fél 9: A rossz asszony. (Ötödször.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, február 6.: Boccacio (matiné). Hétfő, február 7.: Martha.

~~~~~

— Az elnökné bubifrizurája. Rooseveltné, az Egyesült Államok elnökének felesége rövidre vágatta haját és ezzel forradalmi újítás szerzője lett: ő a Fehér Ház első urnője, aki bubifrizurát visel. Előtte Grace Coolidge gondolt a rövid hajvisélet előnyeire és sikerült meggyőzni szigorú férjét, a szófukar Calvin Coolidge elnököt, de fia, John az utolsó pillanatban tiltakozásával megmentette az elnökné fűrtjeit az ollótól.

Bizonyításkiegészítést rendelt el a bíróság a Cosmutza-féle hagyatéki perben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes ügyet tárgyalt a napokban a helyi törvényszék első szekciójának Pastia-Stanescu tanácsa. Néhány évvel ezelőtt dr. Cosmutza Adalbert nyugalmazott orvosvezetős elhunyt és sokmillió forintot hagyott maga után, többek között a kolozsvári tüdő-, a predeal és a bukaresti szanatóriumokat. Az orvosvezetős halála előtt több évvel alapított itéltett emberbaráti célokra, főleg a szegénysorsu munkások javára. Végrendeletében azonban leányáról sem feledkezett meg, aki rövid, mindössze három hónapos házasságából származott és apja halálakor anyjával Grätzban lakott, akinek a vagyon jövedelméből havi 15 ezer lejé biztosított.

A leány azonban nem elégedett meg apja végrendeletével, hanem hazautazott Kolozsvárra, ahol nagyatételt kért a végrendelet megsemmisítésére. A hagyatéki eljárás folyamán megállapítást nyert, hogy az orvosvezetős végrendelete nem felel meg az erdélyi hagyatéki törvény előírásainak és ezért semmisnek nyilvánították és a

leányt, mint örökösöt, a kolozsvári szanatórium birtokába helyezték. Ekkor dr. Prodan Joan ügyvéd a munkaügyi minisztérium képviselőjében beadványt készített a törvényszékhez, amelyben kérte, hogy az elhaltak óhajja szerint a hagyatékok tekintés alapítványnak és ismerjék el jogi személyiséget. A hagyatéki eljárás folyamán ugyanis megállapítást nyert, hogy a végrendelet nem felel meg az erdélyi hagyatéki törvény előírásainak. Ezzel szemben az 1924-iki jogi személyiségekről szóló egyetemes törvény 67-ik paragrafusa előírja, hogy az alapítványok esetén a végrendeletnek az országban érvényes valamelyik végrendeleti törvénynek meg kell felelnie. Már pedig a dr. Cosmutza sajátkezűleg készített és aláírt végrendelete megfelel a román polgári törvénykönyv 859-ik szakaszának. A napokban megtartott tárgyaláson a törvényszék az ítélet kihirdetését elnapolta, de végül is bizonyítási kiegészítést rendelt el és a tárgyalást február 9-ére halasztotta.

A város élet és halálkrónikája -- felekezeti megoszlás szerint

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A városi anyakönyvi hivatal most állította össze a múlt évi népmozgalmi adatokat felekezeti megoszlás alapján. Ezekből az adatokból érdekes képet meríthetünk a magunk szempontjából.

Az elmúlt év folyamán született 289 ortodox, 622 görög katolikus, 333 római katolikus, 485 református, 27 lutheránus, 39 unitárius, 292 izraelita, 20 más felekezeti.

Meghalt: 226 ortodox, 450 görög katolikus, 268 római katolikus, 392 református, 34 lutheránus, 35 unitárius, 205 izraelita, 22 más vallású.

Házasságot kötött: 682 román, 1022 magyar, 285 zsidó, 41 német és 24 más nemzetiségű.

A fenti számadatokat, ha összehasonlítjuk az 1936. évi adatokkal, megállapíthatjuk, hogy

a születések és házasságkötések terén minden felekezetenél emelkedés mutatkozik.

A halálozások arányszáma viszont csökkent.

Kolozsmegyében 40 falusi

korcsmát zártak be, mert nem feleltek meg a közegészségügyi törvény követelményeinek

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Birescu Nicolae dr. Kolozsmegye prefektusa, az egészségügyi hatóságok képviselőivel együtt személyesen tartott több kolozsmegyei községben helyszíni szemlét és egészségügyi szempontból felülvizsgálta a falusi korcsmákat. A felülvizsgálat során körülbelül

40 korcsmáról állapították meg, hogy nélkülözik az egészségügyi törvények és szabályok legelemibb követelményeit és ezért a vármegyei prefektus ezeknek az italmérségi helyeknek azonnali bezárását rendelte el.

korcsmát talált az ellenőrzést végző bizottság, amelyek a közegészségügyi törvény rendelkezései értelmében működésüket azonnal beszüntetni voltak kénytelenek. Birescu vármegyei prefektus és az egészségügyi bizottság a napokban a többi megyei községekben végez helyszíni szemlét és fogja ellenőrizni az italmérségi helyeket, a falusi korcsmákat. Ezek közül mindazokat bezárják, amelyeknek helyzete és berendezése a közegészségügyi törvény rendelkezései értelmében indokolatlan kifogásolható.

Egyedül Gyalu községben két olyan

Amikor a kóborlási betegségben szenvedő katona szökevény bajtársát is bajba keveri...

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ghips Zoltán és Suciú Dumitru a nagyváradi 34-es tüzérezred katonái kerültek ma vádlottként a helyi katonai törvényszék elé. Az első vádlott szökés miatt, a második pedig a szökés elősegítése miatt került a bíróság elé. A tárgyalás folyamán a következő tényállás derült ki: Ghips Zoltán a múlt év elején kisebb szabadságot kapott, amelynek leteltével nem jelentkezett ezredénél, hanem Magyarországra szökött. Itt eltöltött 25 napot, majd aztán meggondolta magát és ismét átszökött a határon. A határőrök elfogták s átadták ezredének, amely bebörtönözte. A börtön-parancsnok katona társa, Suciú Dumitru volt. Nem lehet tudni, kinek a vigyázatlansága folytán megtörtént az a szerencsétlenség, hogy Ghips több társával együtt feltörvén a börtön gondatlanság miatt letartóztaták, de nemsokára mellé került Ghips is, akinek ez a szökése sem sikerült. Egyéb ként kiderült, hogy nem is teljesen beszámítható tetteiért, mert gyengeelméjű — és amint azt a dr. Kernbach által kiállított orvosi bizonyítvány igazolja — ellenállhatatlan kóborlási betegségben szenved. A törvényszék a tanúk kihallgatása után Ghipset hathónapi, Suciút pedig egy hónapi elzárásra ítélte, amelybe beszámították a vizsgálati fogságban eltöltött időt.

Feloszlatták az ifju németek szerveztét, hivatalos lapjukat pedig betiltották

(BUCURESTI.) A Timpul jelentése szerint, a Deutscher Jugend-Bund in Rumänien című szervezetet, amely a romániai német ifjúság szerve volt, feloszlatták, hivatalos lapját, a Brassóban megjelenő Deutsche Tageszeitungot pedig kormányrendelettel betiltották.

Kolozsvár tisztviselői is megkapták az áldozati adót

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Amikor a liberális kormányzat jelentős összeget visszatért a köztisztviselők áldozati adójából, Kolozsvár város tisztviselői elkésereve állapították meg, hogy

ezt a kedvezményt rájuk nézve nem vonatkoztatták.

Annak idején küldöttségben kérték dr. Dragan volt főpolgármestert — miként más városokban is — tegye lehetővé, hogy a minisztertanácsi napló rendelkezése alapján megkapják az áldozati adó visszatérítését. A polgármester akkor azzal tért ki a kérés teljesítése elől, hogy a tisztviselői fizetéstöbbletre nincs meg a költségvetési fedezet.

Nem sokkal később új vezetőség került a város élére. A tisztviselők megismételték kérésüket és arra hivatkoztak, hogy más városokban a városi alkalmazásban levő tisztviselők is megkapták az áldozati adó 12 százalékos visszatérítését.

A város vezetősége magáévá is tette a tisztviselők kérését,

de ennek teljesítését belügyminiszteri engedélyhez kötötte. A napokban azután a város képviselőjében Farcas főszármvő Bukarestbe utazott és megszerzte a belügyminiszter engedélyét az áldozati adó visszatérítésére. Az összeg kifizetésének lehetővé tétele céljából a belügyminiszter megengedte, hogy a város vezetősége a költségvetésben póthifelt nyisson.

— El a gyertyatartókkal. Miután angol külügyminisztérium elrendelte az összes kaszárnyák berendezésének modernizálását, az aldershoti tábor katonai szállásából négyezer gyertyatartót távolítottak el, mint „elavult berendezési tárgyat.”

Farsangi bálokra

tükörfényes ingmellel, gal-lérokot legszebben, báli divatszineket, női és férfi ruhákat tökéletesen mos, vasal, fest, tisztít

Ezink-gyár

Telefon: 30-35.

Apróhirdetések

Szavanként 1 lej, vastagabb betűvel 2 és 3 lej.

LEVELEZÉS

28 ÉVES, jobb családból való leány vagyok. Ezuton keresem jobb iparos ismeretsegét házasság céljából, megfelelő hozománnyal. Fényképes válaszokat „Kék szem” jelígre a kiadóba. (8515)

A SZIVEMET odaadnám cserébe egy megértő uriembernek. Anyagiak mindkét részről kizárva, csak szabad ember jelentkezzen. Leveleket a kiadóba „Középkorú özvegyasszony” jelígre. (8519)

MOLETT barna asszony keresi férfi ismeretségét. Leveleket „Szórákozás” jelígre a kiadóba. (8516)

ADAS-VÉTEL

BÉKÁSBAN egy 3 holdas szép gyümölcsös kert 2 házzal eladó. Értekezni: Strada Regina Maria 19., emeleten. (8498)

EGY jókarban levő sportkocsi eladó. Mandula, P. Mihai Viteazul 39. (8526)

FÜSZERÜZLET berendezéssel, felszereléssel, lakással kiadó. Str. Paris 60. (8509)

ELADÓ közösség megszüntetése miatt elfogadható árban központi új emeletes kertes ház, 8 szoba komfort, ugyanott eladó zongora, írógép, asztali telefon. Str. Tudor Vladimirescu 16-a., földszint. (8465)

ELADÓ telek egy szobával. Érdeklődni lehet Str. Tache Jonescu 48. (8510)

HIDMÉRLEG és hálóberendezés eladó. Cal. Traian 61. (8373)

TRAFIK azonnal átadó. Cim a kiadóban. (8518)

2 DARAB excenderez háziprés olcsón eladó. Léber ékszerész, Str. O. Iosif 1. (8531)

SÜRGŐSEN eladó 2 szobás faház 50 ezer lejért. Str. Sanatorului 36., Kerekdomb. (8533)

BUTORRAKTÁR Gen. Poetas 15. szám. Eutorok nagy választékban olcsón eladók. Bizományt, beraktározást vállalok. Használt butort veszek. (8534)

BENZINMOTOR 18-20 HP Deutz állóhengeres, petróleum, vagy földgázüzemre, olcsón eladó. Szabó, Cluj, Str. Gen. Berthelot 30. (8535)

13 HOLD gyümölcsös, 2 szoba, konyha és melléképületekből álló lakás, valamint 7 darab állatra istálló bérbeadó. Érdeklődni: Makkay Ernő, P. Mihai Viteazul 7. szám. (8537)

ELADÓ új modern komplett konyhaberendezés. Str. Mărăsesti 55. (8508)

ELADÓ hármass konyhakredenc és fürdőkád. Str. Tache Jonescu 6. (8538)

SÜRGŐSEN eladó telek. Érdeklődni: Str. Crisan 27-A. (8340)

KERESZTHUROS páncélszerkezetű Förster pianino olcsón eladó. Str. Clemenceau 5-a., házmeztér. (8355)

ÓCSKA ruhákat veszek, olcsón eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 6. (8128)

GYERMEK sportkocsit keresek. Str. Coita 7. I. 2. (8471)

ELADÓ egy jókarban levő férfi ruha. Str. Vlahuta 2, emelet. (8584)

SZÉP félpáncellák eladók részletfizetésre. Str. Pietroasa 15, tutungerie. (8580)

ÓCSKA ruhákat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (8590)

HASZNÁLT, de jókarban levő HORDOZHATÓ (portable) ÍRÓGÉP MEGVÉTELRE KERESTETIK. Központi szálloda, Cluj. (v8593)

ÓCSKA ruhákat veszek és eladok. Str. Dubalarilor 10. (8588)

VESZEK 700-900 ezer lejes házat. Ajánlatok „Ház” jelígre. (8579)

DRÓTSZÖRÜ foxterrierek 5 hónapos kölykök eladók. Str. Dragalina 56. (8578)

RÁDIO 6 plus 1 Standard eladó. Str. Sincai 11, Farkas. (P7287)

ELADÓ sürgősen egy nagyon jó 4 lámpás rádió. Marechal Foch 43. (P7283)

MODERN konyhaberendezés 6 darabból 4000 lejért sürgősen eladó. Str. Regina Maria 24, asztalosműhelyben. (P7281)

MINDENKI vásárolhat vagy mérték után rendelhet részletfizetésre bármilyen férficipőt. Calea Victoria 10. (P7280)

KOMBINÁLT diószekrény eladó 8000 lej „Nova” kölcsönkönyvtár, str. Memorandului 16. (P7277)

ÓCSKA ruhákat felemelt árban veszek, olcsón eladok. Grosz, str. Memorandului 4. (P7276)

WERTHEIM kassza, egyajtós, jutányos árban eladó. Str. Juliu Maniu 7. (8570)

SZEZONBÓL megmaradt kézimunka férficipőket féláron kiárusítjuk, Calea Victoria 10. (P7279)

MEGVÉTELRE keresek Biedermayer fotóteket vagy székeket. A. Muresan 18. (7273)

ARANY, ezüst tárgyakért magas árakat fizetek. Szilágyi ékszerész, Regina Maria 7. (P7272)

KITÜNŐ márkájú rövid, keresztthuros zongora, mahagoni ebédő eladó. Regina Maria 48, portásnál. (P7267)

AKI magánházat, bérházat, birtokot, vagy bármit eladni, venni, bérelni, bérbeadni akar, keresse fel Popovics irodát. Str. Dacia 4. (8572)

KÜLÖNFÉLE butorok, ablakok és ajtók jutányosan eladók. Str. Juliu Mania 7. (8571)

FARSANGI cikkek, alárcok, lampionok, konfetti, szerpentin nagy választékban Anca könyvkereskedésében kaphatók. 8508

PARCELLÁK eladók, víz, villany klinikák közelében. Str. Hasdeu 59-a. (8566)

ELADÓ diófurniros recamier-váz. C. R. Ferdinand 132, kapuval szemben. (8560)

BÖRGARNITURA, könyvszekrény, íróasztal, virágállvány, tükrök, szőnyegminta, zsirosbödönök eladók. Str. Dorobantilor 36. (8561)

MODERN dió hálóberendezés eladó. C. Traian 26., asztalosnál. (8565)

ZONGORA, rövid, keresztthuros, bérbeadó vagy eladó. Cal. Traian 5. (8556)

ÚJ modern konyhaberendezés sürgősen eladó. Str. Preotul Opris 6, Dermatával szemben. (8555)

RÁDIO négylámpás, jó hangú, hálózati olcsón eladó. Str. Cicio Pop 98. (8550)

ELADÓ olcsón calea Lunga 149 nagy sarok hely 31x42 négyzetméter. Érdeklődni Cooperativa P. M. Viteazul 30, bőrzületben. (8545)

MODERN szép, mély, erős gyermekkocsi eladó. Str. Salcâm 3. (8543)

NÉGY yorkshirei eme és egy 8 hónapos kan eladó. Megtekinthető str. Dragos Voda 28. (8547)

EZÜST bali cipők 170 lej, méret után is. Schneider, cal. Traian 14. (8594)

BELVÁROSBAN berendezett cipészület forgalmas helyen sürgősen, 5000 lejért eladó. Cim a kiadóban. (8595)

KOMPLETT dió háló eladó. Str. Noua 22. (8597)

ÁLLÁST KERES

40 ÉVEN felüli jobb iparos nő főzéshez ajánlkozik cseléd mellett, mint bejárónő. Str. Serpuitoare 13. (8524)

KÉSZPÉNZ garanciával román, német, magyar nyelvet bíró iskolázott keresztény ember raktárnoki, inkasszói, vagy hasonló állást keres. Leveleket „Vidékre is megyek” jelígre a kiadóba kérek. (8554)

GYERMEKTELEN házaspár házmeztéri állást keres. Str. Verde 16. (8552)

GYERMEKTELEN házaspár házmeztéri állást keres. Mechanikus és sofőr. Cim a kiadóban. (8592)

ROMÁNUL perfektil beszélő uri fiatalember pénztárnoki vagy inkasszói állást keres garanciával. Ajánlatokat „Román” jelígre a kiadóba kérek. (8583)

GYAKORLOTT varrónő házakhoz megy otthon is vállal. Cal. Traian 65. (8577)

ÁLLÁST KAPHAT

GYAKORLOTT kiszolgálónőt kaucióval felvesszünk. Cim: Str. Hasdau 61-c. (8520)

ÜGYES középkorú nőt keresek négytagú zsidó családdhoz. Cim a kiadóban. (8522)

JÓL FŐZŐ és háztartásban jártas megbízható nőt keresek azonnalra. Gojdu 2., házmeztér. (8523)

ÜGYES jószámoló kisasszonyt vagy fiatalmbert felvesz Bodega Ligner, C. Reg. Ferdinand 67-a. (8482)

HÁZIMUNKÁK elvégzéséért adok 1 szoba konyhát gyermektelen házaspárnak. C. Motilor 83. (P7286)

BEJÁRÓNÉ azonnalra felvétetik cukrászdában. Stefan cel Mare 2. (P7282)

KERESKÉK korrekt nőt két gyermek mellé, kor nem számít, esetleg örök ellátással is. Jelentkezni vasárnap, Kovács Zoltán, str. Gh. Asachi 2, Vasgyáron tul. (8574)

KERESKÉK lehetőleg román-francia nyelvű szakos tanárnőt teljes ellátás ellenében. Cim a kiadóban. (T116)

BEJÁRÓNÉ délelőttre felvétetik. „Pax” Cluj, Cal. Victoriei 6. (8569)

BORBÉLYSEGÉDET, komoly jó munkást felvesz Nagy, cal. M. Foch 1. (8549)

CIPÉSZSEGÉD vegyes munkára felvétetik. Cim: Str. Pop Cicio 89. (8548)

FIATAL bejárónőt, vagy mindenest keresek. Uránia palota II. em. 15. Érdeklődni 12-3 között. (8553)

KÜLÖNFÉLEK

ELADÓ: Zalaun pár percre a főtértől 1952-ig adómentes, 2 szoba, konyha, kamara, stb. melléképületek, jelenleg május 1-ig bérbe adva, mely hosszabbítható. — Zsibón Árpád uccán 1 szoba, konyha, nagy műhely, mellette kisebb műhely, melyek autó garáznak is alkalmasak, esetleg 2 szoba, konyha, kamara, átalakíthatók, szintén adómentes. — Egy 4 lámpás Standard rádió teljes, jelenleg villanyból használva, valamint 40-50 hl. 1934-es I.-a óborok kisebb hordótelegekben is. A fentiek sürgősen olcsón eladók. Cim: Karczagi, Victoria útlet, Zaláu. (8521)

5 HOLD körüli szántót keresek bérbe Clujon. Cim a kiadóban. (8527)

AGOL, francia női és gyermekruha varrást vállal. Házhoz megy. G. Poetas 28-B. (8525)

GÉPHIMZEST rekompenzálnék ruhavarrással. Cim a kiadóban. (8425)

SZABÁSZATI kurzus a Löwy szalonban, Cal. Regele Ferdinand 6., emelet. (8426)

INTELLIGENS gyermektelen házaspár vállalná idősebb nő vagy férfi becsületes gondozását némi vagyonért. Vidékre is menne. „Megbecsülnek” jelígre. (P7288)

IDŐSEBB intelligens urinőt, vagy urat keresek, kinek háza vagy földje van, gondoznám élete végéig gyermeki szeretettel, fiatal kereskedőpár. A megélhetést jól fel szerelt üzletem biztosítja. „Árvák” jelígre. (8589)

JELMEZKÖLCSÖNZÉS hölgyeknek vidékre is. Cluj, Str. Fântânelei 35. Jámbornénál. (8558)

NŐI divatszalon jól bevezetve központi családi okok miatt átadó Eladó lámpák, vasalók, kályha. Cim a kiadóban. (P 7285)

SZABÁSZATI tanfolyam, miniszteri engedéllyel, Gelsch Edit, v. ipariskolai tanárnőnél, Str. Regalá 38. (P 7275)

HÁZTULADONOS kisebb kölcsönt keres. Ajánlatokat „Kölcsön” jelígre a kiadóba. (P 7266)

HEGEDŰ órákat adok kottából vagy naturból, ebédkoszt ellenében. Érdeklődni P. Mihai Viteazul 39, házfelügyelő. (8551)

MENYASSZONYI fátlyat, koszorút kölcsönzök. Plissé szalon. C. Reg. Ferdinand 40. (8567)

ÖNÁLLÓ jó szobatársat keresek. Cim a kiadóban. (8559)

KIADÓ LAKÁS

BUTOROZOTT szoba főzőkemencével kiadó. Str. Londrei 19., jobbra 1. (8528)

KIADÓ előszobából nyíló üres szoba tisztviselőnek. Str. Baba Novac 15, ajtó 8. (8530)

KIADÓ 2 szoba, konyha stb. vasutálló-más közelében. Str. Fericei 14. (8511)

HÁROM szoba, konyha, fürdőszoba, hallos modern lakás március 1-ére kiadó. Str. Dima No. 1. I. 4. (8512)

KIADÓ 2 szoba, konyha március 1-ére. Str. Garibaldi 13. (8513)

KIADÓ 2 szoba, konyha, fürdőszoba. Str. Episcop Nic. Ivan 53. (8514)

SZOBÁ, konyha, speiz kiadó. Str. Calvin 22. (8517)

KIADÓ 3 szobás komfort és 2 szoba konyhás lakás májusra. Cal. Regele Ferdinand 14., háztulajdonosnál. (P 7240)

KIADÓ üres szoba, összes melléképületekkel. Str. Pop Julian 4; Str. Grigorescu 53. mellett. (8532)

SZOBÁ, konyha, speiz február 15-ére kiadó. Str. Horea 41. szám. (8539)

1300 lejért teljes ellátást kaphat 2 személy különbejáratu butorozott szobába, ugyanott szép parkettes uccai szoba kiadó állatással vagy anélkül. Cal. Reg. Ferdinand 34, ajtó 6. (8587)

KIADÓ betegség miatt bevezetett fakeskedés hidmérleggel és egy szoba. Cal. Traian 65. (8576)

KÉT jobb iparos vagy kereskedő lakást kaphat külön szobában. Cal. Traian 15, ajtó 2. (8575)

FŐTÉRI kilátással rendelőnek, irodának kettős nagy szoba előszobával kiadó P. Unirii 12. Házfelügyelőnél. (P 7290)

3 szobás komfortos ház külön telek azonnalra kiadó olcsón. Tache Jonescu 3

BUTOROZOTT szoba uccai, fürdőszoba használatlalt kiadó. Str. Fr. David 18. II. 2. (P 7284)

TAKARIÚÁSÉRT lakást adok csendes pár munkásembernek vagy nagános nőnek. Cal. Motilor 69. (P 7278)

BUTOROZOTT szoba villanegyedben kiadó fürdőszoba használatlalt. Hölgynek. Cim a kiadóban. (P 7270)

EGY szép nagy szoba kiadó. Str. Cicio Pop 190. (8541)

KIADÓ szoba, konyha, melléképülettel, gyümölcsös kert, róza és évelő virágokkal betelepítve. Str. Observatorului 12 (P7269)

FÖLDSZINTEN egy világos szoba mosdóval, uccai kirakattal üzletnek vagy irodának kiadó. Str. Memorandului 9 (P7268)

MODERNÜL butorozott uccai szoba fürdőszoba és telefon használatlalt Piata Mihai Viteazul 40. szám alatt kiadó. Érdeklődni lehet a házfelügyelőnél. (8562)

EGY tisztviselő vagy diákkisasszony teljes penziót kapnat francia családnál. Str. Vaii 3, földszint 2. (8557)

SAROK üzlethelyiség lakással együtt forgalmas helyen kiadó azonnalra. Str. Remus 17. (8551)

BUTOROZOTT szoba külön bejárattal központban kiadó azonnal. Str. Andrei Ady 4. (8596)

2 szoba konyha kiadó azonnalra is. Str. F. David 16. (8544)

PEKSEG kiadó vagy eladó. Str. Chintaului 88. Értekezni Spiru Haret 8. (8542)

LAKÁST KERES

KÖZÉPKORU keresztény hivatalnok keres teljes ellátást becsületes özvegy asszonytól. Levelet „Hivatalnok” jelígre kiadóba kérek. (8302)

KOMFORTOS két, esetleg három szoba konyha fürdőszobás lakást keresek május elsejére belváros közelében. Cimeket „Külön telek előnyben” jelígre. (8536)

MODERN 3 szobás komfortos és kertes földszinti lakást keres idősebb házaspár. Lehetőleg a központban. Cimeket „Nyugalom” jelígre a kiadóba kérünk. (T117)

PONTOSAN fizető gyermektelen tisztviselő házaspár keres szoba konyhás csendes lakást vízvezetékkel március-áprilisra. Leveleket „Abszolút csendes” jelígre. (P 7274)

KÉT szobás komfortos lakást keresek 2 személy részére május 1-re. „Pontos fizetők” jelígre kérek ajánlatokat a Novába. (8581)

FIATALEMBER szállást keres. Cimeket „300” jelígre kérek. (8581)

REGÁL kávéház közelében butorozott szobát keresek. Cim Cal. Reg. Ferdinand 34, ajtó 6. (8586)

Mozi

URÁNIA MOZGÓ: A fehér úteg. Eredekés tartalmu film az afrikai sivatagokban élő katonák nehéz életéről. Eredeti felvételekkel.

SELECT MOZGÓ: Egy szélhámos regénye. Sasha Guitry, a francia filmvilág mestere rendezte, írta és játsza a főszerepet e nagyszerű filmben, mely a mai társadalom belső konfliktusait tárja elénk.

EDISON MOZGÓ: Szerdától vasárnapig: I. Sztrogoff Mihály. Verne Gyula regénye. Filmen. Adolf Wohlbrück a főszerepben. II. A szolgálatért. Cow-boy Wild-west film. Főszerepben: Bruck Jones, a cowboy király. III. Új világhíradó és Micky Maus. Jön: Porth Artur és Lyli Gál Franciskával.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. A mintaférj. Főszereplők: Heinz Rühmann, Hans Söhnker, Werner Fütterer és Heli Finkenzeller. Műsor előtt Világhíradó.

ROYAL MOZGÓ: Sonja Hennie, a korcsolyázás világbajnoknőjének legjobb filmje a „Tünemény”. Partnere: Tirone Power. Vasárnap d. u. 2 órakor matiné: Arizona hőse c. cow-boy film. Helyárak 7. 12 plusz 5 lej.

MUNKÁS MOZGÓ: Szombaton és vasárnap délután 3. 6 és 9 órakor Rose Marie. A legnagyobb sikert elért filmsláger, mely Clujon utoljára fut. Fősz.: Jeanette Mac Donald és Nelson Eddy. II. Új emberek. Dráma, fősz.: Harry Baur és Gabriel Signoret. III. Journal.

Hollandia is felkészül

(HÁGA.) (Reuter.) Colijn miniszterelnök kijelentette, hogy bár Németalföld minden tekintetben semleges marad, az eshetőségekre felkészülten áll. Ez a felkészültség azonban kizárólag védekező jellegű és arra szorítkozik, hogy egy átvonulást megakadályozzon. Amennyiben Hollandiát ilyen veszély fenyegetné, félmillió embert tud azonnal fegyverbe szólitani és öt perc alatt fel tudja robbantani határmenti hidjait, utait és vasutvonalait. Ez a felkészültség különösen egy esetleges német-francia háború esetére jelentőségteljes, de ez természetesen is, mert más természetű konfliktus az országot nem is fenyegetheti.

Hírek

NAPTÁR, 1938. Február 6, Vasárnap.
Róm. kat.: Dorottya. Prot.: Dorotnea.
Ort.: C. Pár. Vucol Ep. Smirnei. Izr.:
5 Adar.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 500, félévre 260, negyedévre
135, egy hónapra 45 lej.

JÓESTÉT!

KESŐ BÁNAT

— Ó — sóhajt a vénkisasszony a sétatéren egy padon — harminc évvel ezelőtt is volt randevum egy kadéttal. Is-tenem, ha kadét eljött volna a találkozára, most én generálisné lennék.

TÖRTÉNELEMTANÍTÁS

A bölcsészeti karon történet. Az egyetemi tanár, aki az ókor történelmét tanítja, éppen Nagy Sándorról tart előadást. Az ifjúság nem tulságosan figyel oda. A tanár ur dühbe jön:

— Amikor Nagy Sándor annyi idős volt, mint önök, már meghódította a világot!

— De annak Aristoteles volt a tanára — jegyezte meg hangosan az egyik bölcsészhallgató.

A KOPOTT NAP

Egy ködös délelőtt a fakó napra nézve így sóhajt a cigány:

— Hej Uramistenem, nagyon kopott már a Nap, teremthetnél egy másikat, ezs jó lezs Holdnak is...

Ugyeletes gyógyszerárak.

Folyó hó 5-én reggeltől 12-én reggelig a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Memorandum-lui-ucca; dr. Olariu, Regina Maria-ucca; Minerva, Regefe Ferdinand-ut és dr. Rusu gyógyszertára, Cipariu-ucca.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárás-kutató intézet jelentése: Emelkedő légnyomás, borult ég, derülő irányzat, tal. gyöngye szél, kissé fokozódó hőmérséklet, éjjeli fagy.

— Vigyázzon! Bőrt és talpat legtartósabb minőségben Kozák István bőrüzletében vásárolhat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15. Olcsó napi árak! Bőrkabát-festék is kapható.

Tudja azt már Nagy és Kiss,
legjobb szabó mindig Tisch!

Tisch Miklós

Strada Iuliu Maniu 6 szám.

— Súlyos munkabaleset az egresvölgyi kőszénbányánál. Folyó hó 3-án délelőtt 9 órakor súlyos baleset történt az Egresvölgyi Kőszénbánya Rt. brédi bányatelepén. A baleset áldozata Precup Mihály 45 éves fővájár. Az orvos megállapítása szerint a baleset súlyos, de nem életveszélyes. A balesetet aknaomlás okozta. A felelősség megállapítása még nincsen eldöntve, a vizsgálat most van folyamatban. A sérültet azonnal a zilahi állami kórházba szállították.

— A katonai törvényszék hírei. A helyi katonai törvényszék ma megtartott tárgyalásán hathónapi elzárásra ítélte Cuc Coloman 31-es tüzérezredbeli katonát, szökés miatt. — Ugyancsak hat hónapi elzárással sújtotta Giurgiu Josif 12-ös vadászezredbeli katonát szintén szökési váddal, egyévi elzárással pedig Somóghi Mihályt, aki ezredétől külföldre szökött, majd három hónapi tartózkodás után visszaszökött. Elfogták és ma utolérte az igazságszolgáltatás kezé. Az elhangzott ítéleteken kívül a bíróság megerősítette Stanca Josif katonára és Schwartz Béla magyarországi lakos letartóztatását, akik közül az első szökésért, a második pedig tiltott határ-átlépés miatt került a hatóságok kezére.

Kettős szerelmi dráma Fehéregyházán

(ODORHEIU — SZÉKELYUDVARHELY.) A fehéregyházi temetőr magából kikelve rohant a csendőrsre. Utközben többen megállítják, hogy miért szalad olyan fejvesztve? Kis Tamás temetőr el-elfulladva mondogatja a kérdézősködőknek sietségben: Béla Gergely bajonettjével elvágta nyakereit a Juliska sírján. Az emberek megdöbbenve veszik tudomásul a szomorú hirt.

De lássuk a tragédia részleteit. Béla Gergely, mielőtt az idén bevonult volna, Csegezi Juliskával, szerelmesével megegyezett, hogy leszerelés után feleségül veszi a leányt, aki szintén kijelentette, hogy bármi körülmények közt visszavárja a legényt hűségben és becsületben. A fiatal szerelmes katona boldogan teljesítette szolgálatát a brassói vadászezrednél. A napokban Béla Gergely címére gyászjelentés érkezett, amelyből a bánattól földig le-sújtva megtudta, hogy Csegezi Juliska,

az ő szerelmese meghalt. A legény be-se jelentette az ezrednél, hanem azon-nal vonatra ült, hogy lássa a valódi helyzetet otthon falujában. Szüleitől és az emberektől megtudta egy-kettőre a szomorú valóságot. Szerelmese egy se-gesvári asztalossal távolléte alatt meg-csalta és közben a leány teherbe esett, úgy, hogy nem bírta elviselni a rajta esett szegényt és marólugot ivott, ami végzett is a hűtlen leánnyal. A sze-relmes legényt annyira megrendítette szeretőjének hűtlensége és halála, hogy gyógyíthatatlan nagy keservében bajonettjével halott imádoztjának sírján el-vágta gégejét és a nyakereket. A legény ott a temetőben rövid másfél óra alatt elvérzett. A hatóságok a leány elcsábi-tóját őrizetbe vették. Béla Gergely tem-etéséhez pedig az engedélyt megad-ták. A kettős szerelmi tragédia izgalom-ban tartja az egész vidéket. (gy.)

Hangos és beszélő film. Díjtalan belépés. A

„Bayer“-cég meghívja önt

„A napfény az energia ősforrása” és „A szociális betegségek és az ellenük való küzdelem” című kulturfilmek előadására. A világ összes nagy városaiban a legnagyobb sikerrel forgatják ezen filmeket.

Jöjjön el a Munkás Mozgóba !!!

Előadások: Vas. 1938 febr. 6. d. e. 10 és 11.30-kor

— Uj ucca- és házzámjelző táblák. Házzám- és uccajelző táblákat rendel Kolozsvár városa, de árlejtes helyett ajánlatokat fognak egyes cégektől be-kérni.

— Kétezer lej pénzbüntetésre ítélte a katonai törvényszék a vasutast bántalmazó ügynököt. A helyi katonai törvényszék most ítélkezett Markovits Eugen nagyváradi utazó ügyében, akit hatóság elleni erőszakkal vádolt az ügyész. Az eset a múlt év márciusában történt, amikor Markovits egyik utazásáról hazatérve a nagyváradi állomáson leszállott a vonatról és a Perronon keresztül kifelé igyekezett. Az ajtónál állott Raicu Vasile vasuti portás, aki a jegyet kérte. Markovits először azt vá-laszolta, hogy neki szabadjegye van, majd, amikor látta, hogy a portás ki-tart kérése mellett, letette bőröndjeit és megmutatta jegyét. Aztán felemelte bőröndjeit és kifele akart indulni. Ebben a pillanatban valaki hátulról meg-lökte, ő pedig nekiesett a portásnak. A jelenetnek szemtanúja volt egy ellen-őr, aki a forgalmi irodára kíserte a vádlottat, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és megindították az eljárást. A törvényszék, a tanúk kihallgatása után, fennforogni látván a hatóságsértés esetét, kétezer lej pénzbüntetéssel sújtotta a vádlottat.

— Tojásfeltesleg-feldolgozó üzem léte-sül Szatmáron. Román tőkecsoport olyan üzem felállítását tervezi Szatmáron, amely az ország tojásfelteslegét, mely már kivitel útján sem értékesít-hető, fogja feldolgozni. A terv szerint a tojást folyékony alakban légmentesen elzárt tartályokban hozná forgalomba. Mivel Anglia nagy fogyasztója az ilyen-mű termékeknek, angol importőrök máris érdeklődnek az új üzem iránt.

— A magyarországi Turul diákszö-vetség zsidóellenes mozgalma. A Rador távirati iroda jelenti Budapestről: A magyarországi ifjúsági egyesületeket magában foglaló Turul diákszövetség elhatározta, hogy harcot kezd a magyar-orosz zsidófilmek és lapok ellen, amelyek a Diákszövetség szerint mellöz-nék a magyarság nemezi érdekeit.

— A SZATMÁRMEGYEI PREFEK-TUS FELHÍVÁSA A ZSIDÓ KERES-KEDŐKHÖZ. A szatmármegyei prefek-tus felszólítás jellel felhívta a me-gyebeli zsidó kereskedőket, hogy szom-baton is tartsák nyitva üzleteiket.

— A hó sulya alatt beszakadt egy templom mennyezete: négy áldozat. Ró-mai híradás szerint Ferrarában egy templom mennyezete a reáhullott hó su-lya alatt beszakadt. Két ember meg-halt, kettő súlyosan megsebesült.

— Zsidóellenes tüntetések Bécsben. Az éjszaka Bécsben zsidóellenes tünte-tések voltak. Számos zsidókézen levő üzlet kirakatait bezúrták. A rendőrség erőlyes eljárást indított.

— Hatalmas vihar dühög az Adriai tengeren. Belgrádi híradás szerint az Adriai partokon hatalmas vihar dühög. A Garda Naugre olasz gőzös. Korciula közelében elsüllyedt. Legénységét meg-mentették.

— Simone Simon súlyosan megbete-gedett. Simone Simon, a híres francia származású filmszínésznő, Hollywood-ban súlyosan megbetegedett és szana-tóriumba kellett szállítani.

— Óriási tüzvész a svéd fővárosban. Stockholmól jelentik: A város szélén levő egyik festék és olaj gyár benzín-raktárában tűz támadt és az ebből eredő robbanás levegőbe röpítette a gyárpü-let egy részét. Számos tüzoltó és mun-kás életveszélyes sérüléseket szenvedett. A kár igen nagy.

Ma megkezdődött

a leltár után visszamaradt cipők olcsó kiárusítása

20% 30% 40% engedmény

a régi árakból

El-Ka Cipőüzlet

Cluj, Calea Regele Ferdinand 16.

Nem román állampolgár zsidó egyén átkeresztelése szigorúan tilos

(BUCURESTI.) Az ortodox patriarka tus körrendeletet intézett az összes görög keleti lelkészekhez, akiknek köte-lességgé teszi: ha zsidó vallású egyén kikeresztelkedni akar és a görög keleti egyház tagja akar lenni,

köteles pontosan kivizsgálni és meggyőződést szerezni arról, miszerint az illető zsidó vallású egyén lelki meggyőződésből és nem egyéni ér-dekből kívánja vallását megváltoz-tatni.

A körrendelet a legszigorúbban meg-tiltja a görög keleti lelkészeknek, hogy a román ortodox egyház kebelébe fel-vegyenek és megkereszteljenek olyan zsidó egyéneket,

akik nem tudják kétségtelen mó-don bizonyítani román állampolgár-ságukat.

A rendelet végül figyelmezteti az ösz-szes gör. keleti lelkészeket, hogy amenny nyíben a patriarka vonatkozó rendeleté-nek ezt a két szakaszát és tilalmi ren-delkezését pontosan be nem tartják és zsidó vallású egyént átkeresztelve fel-vesznek a görög keleti egyház kebelébe, lelkészi állásuktól azonnal meg-fosztják őket

és eltávolítják a lelkészi testületből.

~~~~~

Eredeti közlemény

Erdélytől Bécsig minden gyomor-szpeciálistát felkerestem...

Érdekesnek tartjuk az alábbi levelet teljes egészében leközölni:

„Harminc évig szenvedtem súlyos gyo-morbajban. Erdélytől, Budapest, Bécsig minden gyomorszpeciálistát felkerestem, nagyon sokféle orvosságot kaptam, de egyik sem segített! Az étkezésben szigo-ru diétát tartottam s fájdalomaimat csak szódabikarbonával tudtam csilla-pítani. Rövid megszakitással 4 üveg Gastro D-ét vettem be s most fájdal-maim teljesen megszűntek és olyan ét-lek fogyasztását engedem meg magam-nak, melyek élvezetéről a Gastro D. sze-dése előtt álmodni sem mertem volna! Megragadom az alkalmat, hogy kifejez-em hálámat az Ön által forgalomba ho-zott Gastro D. iránt. A kitűnő szert több gyomorbeteg ismerősömnek ajánlottam itt Aradon s mind hálásak érte. Tiszte-lettel: Czelnay Gyula, Arad. 1937. ju-nius 16-án.”

Fenti köszönőlevél fényesen bizonyít-ja a Gastro D. rendkívüli gyógyító ha-tását.

Kapható gyógyszertárakban és drogé-riákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszer-tárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

~~~~~

— A behozatali kvóták ügye. A folyó évnegyedi behozatali kvóták ügyében eddig semmi határozott intézkedés nem történt. Az UGIR értesítése szerint a rendelkezésre álló deviza 5 milliárd lej körül ingadozik, azonban a kontingens behozatali országok szerint megállapítá-sa még nem történt meg. Eddigi számi-tások szerint egész kvóták a következő országokból lesznek engedélyezhetők: Ausztria, Olaszország, Jugoszlávia, Bul-gária, Törökország, Magyarország, Svájc és Görögország, míg a többi országokra csak többé-kevésbé csökkentett hánya-dok lesznek kiadhatók.

— Egyszerűsítik az adóbehajtás rend-szerét. A pénzügyminisztérium elhatá-rozta az adóbehajtások rendszerének egyszerűsítését. A tervezet szerint egy a kivetési, mint a kihágási jegyzőköny-vekbe fel fogják tüntetni az esedékes-ség időpontját. Ennek előnye lenne, hogy a pénzügyi hatóságok megtakarita-nak a külön felszólítással járó munka-többletet és idővesztéseket.

— A 6000 lejen felüli összjövedelmi egyének beteggyógyó-pénztári tagsága. A központi beteggyógyó-pénztár mel-lett működő felebbezési bizottság 2690—1937. sz. döntésében kimondotta, hogy nem kötelezőleg tagja a beteggyógyó-pénztárnak az olyan alkalmazott, aki több cégtől egyenként 6000 lejen aluli javadalmazást élvez, azonban az összfi-zetése már meghaladja a 6000 lejt.

Nasba szurta törvénytelen házastársát egy monostori férfi

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Végzetes kimeneteli késelés történt tegnap déltájban Monostoron.

Csillag Antal 44 éves monostori lakos hatalmas éles konyhakéssel hasbaszurta Boros Ecaterina nevű 38 éves törvénytelen feleségét, akit a kihívott mentők veszelés állapotban szállítottak be a sebészeti klinikára.

Itt a soros sebészorvos azonnal hozzálátott a szerencsétlen asszony megmentéséhez. Állapota azonban annyira válságos, hogy elvesztette eszméletét és még ma reggelig sem tért magához, mert kegyetlen vadházastársa a késsel a belső részeket erősen összeroncoltta. Az asszony hozzátartozói azonnal értesítették az esetről a központi rendőrséget, ahonnan dr. Campianu bűnügyi igazgató személyesen szállított ki a tragédia színhelyére a vizsgálat megejtésére. A bűnügyi osztály főnöke ugyanis megállapította, hogy a törvénytelen házaspár között hetek óta mindennap hangos veszekedések folytak le, mert az asszony a múlt napokban rájött arra, hogy férjének titokban szeretője volt, aki várandós lett és már be is perelte a férfit tartásdíjért. Egyébként Csillag, miután tettét elkövette nyomtalanul elűnt. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a Kolozsvár határában levő erdőkben bujkál. Most keresik.

SZABÓ virágüzlet

a P. Unirii 6 szám alól üzletét át-helyezte a Str. Regina Maria 16 sz. alá. További szíves pártfogást kér
SZABÓ VIRÁGÜZLET
Strada Regina Maria 16.

— **Felhívás!** Miután az üzletet feloszlattuk, felhívjuk mindazokat, akik nálunk keretezés végett képeket, festményeket hagytak, hogy azokat legkésőbb február 15-ig váltsák ki, mert azon túl azokért felelősséget nem vállalunk. Somlyai M. Cluj, Str. Iuliu Maniu 7.

Átszervezik a szövetkezeti mozgalmat

(BUCURESTI.) A Rásáritul című lap közlése szerint, a kormány törvényrendeletet készít elő, amelynek értelmében

a szövetkezeti mozgalmat teljesen újjaszervezik.

A Capitala ugyanakkor arról ad hírt, hogy

a kormány a legerélyesebben fog fellépni mindazokkal a gyárakkal szemben, amelyek nem akarnak beilleszkedni a megélhetés olcsóbb bitására irányuló mozgalomba.

Ami a fizetések egységesítésének kérdésével foglalkozó bizottság munkáját illeti, ennek nevében a pénzügyminisztérium részéről hivatalos közleményt adott ki, hogy

a bizottság munkája semmilyen sem fogja érinteni a szerzett jogokat.

A fővárosi lapok jelentése szerint az ilfovi ügyvédi kamara hivatalos átiratot intézett a bukaresti minisztériumokhoz és a többi hatóságokhoz, amelyben közli velük, hogy a kamara a zsidó ügyvédi tagjait hivatásuk gyakorlásától felfüggesztették, ne engedjék tehát, hogy a zsidó ügyvédek a minisztériumoknál és hatóságoknál semmiféle funkciót végezzenek.

— **Teadéltatás.** A helybéli ruházati, textil és bormunkások szakszervezete vasárnap d. u. 5 órai kezdettel táncos összekötött szórakoztató teadéltatást rendez a Miron Costin 7. sz. alatti színház dísztermében. Vendégeket szívesen látnak.

— **Angolnyelvű istentisztelet.** A skót egyházban (Regala 21 sz. imaház) febr. 6-án, vasárnap délután 5 órakor angolnyelvű istentisztelet lesz. Rev. Th. G. Coulter.

Fényes nappal egymásután 7 betörést követett el az amerikai gyorsasággal lefűlélt veszedelmes fegyverházifőnök

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Eddig a bűnügyi krónikában páratlan bűnügyi események játszódtak le a tegnapi nap folyamán. Tegnap délelőtt tíz óra tájban egyszerre két károsult jelent meg a rendőrség bűnügyi osztályán, akik bejelentették, hogy a Goldis-ucca 26. számú házában levő egymásmelletti lakásukba ismeretlen tettesek behatoltak és távollétükben azt teljesen kifosztották. Alig félóra múlva egy Cipariu-uccai kereskedő hasonlóképpen telikabátjának, illetve fia egy vadonatúj cipőjének eltűnését jelentette be. A tettes ezután is álkulccsal hatolt be a lakásba. Minthogy kétóránál hosszabb hét károsult adta egymásnak a kilincset a rendőrség bűnügyi osztályán. dr. Campianu bűnügyi főnök a helyettesével, valamint Marpozan bűnügyi kapitánnyal, Moceanu és Rotar detektívekkel széleskörű nyomozásba kezdtek a veszedelmes és vakmerő betörő kézrekerítésére, aki fényes nappal, rövid idő alatt hét betörést követett el. A tüzetes nyomozás azután

eredménnyel is végződött. Estefelé sikerült a bűnügyi osztály közgeinek elfogniok a titokzatos tettest Popa Petru bethleni származású fiatal, de veszedelmes, notórius betörő személyében. Kihallgatása során kiderült, hogy nevezett már fiatal korában került börtönbe, ahol két és fél évet ült. Három évvel ezelőtt kiszökött a nagyenyedi börtönből, ahol három évet kellett volna letöltenie. Később a dési rendőrség lefűléte, másfél évvel ezelőtti sorozatos betöréseiért és átadta az ügyészségnek. Popa Petrunak azonban innen is sikerült megszöknie.

Kihallgatásának befejezése után a veszedelmes gonosztevő azt a cinikus kijelentést tette a kihallgatást végző Marpozan bűnügyi kapitány előtt, hogy a helybéli fogházból is ki fog szökni, bármilyen erős lakat alá is teszik. Ma délelőtt egyébként erős fedezet alatt átkísérték az ügyészségre a bűnfelekkel együtt.

Sáratlan pompával fogadták Horthy magyar kormányzót Krakóban

Angol és francia sajtóvélemények a német birodalmi változásokkal kapcsolatban

(KRAKKÓ.) Horthy Miklós magyar kormányzó és kísérete ma délelőtt negyed 11 órakor érkezett meg Krakóba. A magyar kormányzó fogadására Krakó városa zászlódiszt öltött. A pályaudvaron sok ezer főnyi tömeg várta a magyar vendégeket, akiknek sorai-ban ott volt Moszcicky köztársasági elnök, valamint Rydz Smygli hadsereg főparancsnok. Amikor a magyar vendégek külön vonata begördült a krakkói pályaudvarra, felcsendült a magyar himnusz. A magyar kormányzót elsőnek Moszcicky köztársasági elnök fogadta, majd a város főpolgármestere arany tálcán sőt és kényeret nyújtott át neki. A kormányzó és kísérete azután ellépett a kivezényelt diszszázad arcvonala előtt, azután a sok ezer főnyi közönség lelkes ovációja közepette hájtott gépkocsin a Wawel-kastélyba. Kánya magyar külügyminisztert Beck külügyminiszter kísérte el szállására, akivel a program szerint már ma délután megkezdődik az aktuális politikai kérdésekre vonatkozó tárgyalásait. Ez alkalommal minden bizonytal szóba kerül a közép-európai rendezés kérdése is.

Este a Wawel-kastélyban nagyszabású diszvacsoara lesz, amelyen a két államfő pohárköszöntőket is fog tartani.

A német kormány átszervezésének jelentősége

(LONDON.) Az angol lapok kivételes jelentőségüknek mondják a német kor-

mányban történt változásokat. Keitel tábornok a Daily Telegraph szerint Gamelin francia tábornok hatáskörének megfelelő szerephez jutott, míg Neurath Vansittarhoz hasonlóan diplomáciai tanácsadói szerephez jut. Ribbentrop külügyminisztersége angol körökben igen jó benyomást keltett, mert ő tökéletesen ismeri az angol álláspontot. A francia lapok szerint a német kormány átszervezése a politikai, katonai és gazdasági erők tökéletes összefogását jelenti. A Petit Parisien szerint az intézkedés válasza a francia hadsereg vezetőségében történt összefogásra. Ribbentrop külügyminisztersége, amint a Journal írja, a leghatározottabb cáfolata annak a ténynek, hogy a Berlin-Róma-tengely szilárdsága bármiben is lazulna. A Jour szerint, korai még diplomáciai következtetéseket levonni, de az esemény történelmi jelentőségű. Egyébként az első nagyobb fontosságú kormányáttszervezés a hitlerizmus uralomra kerülése óta. A német lapok arra utalnak, hogy az intézőhivatal a vezér kezében való összpontosítása és az összes politikai, katonai és gazdasági erő összefogása annak a tervszerű munkának eredménye, amely Németország nagyhatalmi súlyának tökéletes visszaszerzésére irányul. Berlin bizonyosságát adta, hogy a német nép egységes és rendíthetetlen a hitlerizmusban és a szövetségeseihez való hűségben.

Magyar vagy román állampolgár-e dr. Geréb Izsák kolozsvári ügyvéd?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Körülményeiben rendkívül érdekes eset történt Erdély fővárosában, amelyről teljes részletességgel számol be a Curentul legújabb száma. A lap szerint az államhatalomnak a román hadsereg részéről történt átvétele időpontjában dr. Geréb Izsák ismert kolozsvári ügyvéd, nem akart román állampolgár lenni és ezért magyar állampolgárságot optált. Az impérium átvétele óta eltelt 20 esztendő azonban Geréb Izsák magyar állampolgár létére megszakítás nélkül Romániában lakott és zavartalanul folytatta ügyvédi gyakorlatát Kolozsváron, tagja volt és ma is tagja a kolozsvári ügyvédi kamarának és a román bíróságok és közhatóságok előtt számtalanszor

képviselte ügyfeleit különböző peres ügyekben, ingatlanokat, házakat vásárolt.

Az állampolgárságok felülvizsgálására vonatkozó rendelet törvény megjelenése után a városháza közigazgatási ügyosztálya az állampolgárok névjegyzékének felülvizsgálásánál nagy meglepetéssel állapította meg, hogy dr. Geréb Izsák már 20 évvel ezelőtt magyar állampolgárságot optált és ennek ellenére még ma is Romániában tartózkodik. A szokatlan felfedezésről a polgármesteri hivatal értesítette a kolozsvári ügyvédi kamarát, amely a maga részéről is vizsgálatot indított az ügyben és az állambiztonsági hivatal is megindította az eljárást, amelynek könnyen az lehet

az eredménye, hogy dr. Geréb Izsákot, mint magyar állampolgárt, kiutasítják Romániából.

A súlyos jogi bonyodalmakkal gazdag ügynek így érdekes fejleményei várhatók.

Mi marad a francia pénzügyi politika alapja?

(PÁRIS.) Reuter.) Marchandreau pénzügyminiszter egy nyilatkozatában kijelentette, hogy az ország pénzügyi politikájának alapja tovább is a frankfont-dollár egyezmény marad, mert ez volt az egyetlen gát, mely a pénzügyi krízist még eddig minden esetben sikerrel oldotta meg. Ez az egyezmény kizárja, mondotta a továbbiakban, a devizakontrollt és a pénzügyi forgalom korlátozásait, miért is ezeknek bevezetéséről szó sem lehet.

— SZÉKELYEK A TÖREKVES UTJÁN.

A Romániai Székely Alkalmazottak Társaságának híres műkedvelő gárdája folyó hó 6-án, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel a Magyar Színházban színehozza Géczy István örökbecsű művét „Az ördög mátkája” c. 3 felvonásos zenés táncos alkotását Hetényi Elemér nagytudású rendezésében. Rezik Károly közkedvelt karmagy közreműködésével. A darabot a kulturális célú egyesület házalap javára rendezi. Mutassuk meg tehát, székelyek, hogy szívvel-lélekkel együttérzünk akkor, amikor ilyen nemes közérdekről van szó. Ezen előadás minden széely-magyar testvérnek ott kell lennie. Az előadás nagyon érdekesnek ígérkezik, amit már a tömegesen eladott jegyekből látunk, megemlítendő, hogy darabunk karácsonykor kétszer ment, a legjobb erkölcsi és anyagi sikerrel. Előadásunkhoz Istennek áldását, valamint a nagy közönség szíves támogatását kérve, vagyunk igaz székely szeretettel. Összintetettel várunk minden nemesen érdekes testvért. A Rom. Sz. A. Társasága vezetősége, Cluj.

— **Az Összetartás Tekéző Társaság** értesíti tagjait, hogy vasárnap, folyó hó 6-án este 7 órakor dobja bajnoki mérkőzéseit. Kéri a tagok pontos megjelenését a Moderna pályán. Ekkor lesz Toader Dezső leigazoltatása is. Chiorean Pavel s. k. elnök.

— **Viharos tisztújító gyűlés a pincermunkások szakszervezeténél.** A kolozsvári pincermunkások szakszervezete pénteken délután közgyűlést tartottak, amely viharos hangulatban folyt le. Az ülésen, amelyen Piros István elnökölt, Pop Gavril a pincermunkás azt követelte, hogy zárják ki a szervezőből a zsidó pincéreket és felhívta a szervezet vezetőségét az idevonatkozó rendelkezés azonnali végrehajtására. A felszólalás után sor került a Pop által előterjesztett és kizárólag többségiékből álló vezetőségi lista megválasztására. A szavazás eredményeképpen az előterjesztett vezetőségi listát a pincermunkások nem fogadták el, úgy, hogy a szakszervezet elnöke ismét Piros István lett, alelnöke Lázár Lajos, titkára pedig Cosma Gh.

— **Vörhenyjárvány pusztít Bukarestben.** A Capitala jelentése szerint a bukaresti iskolagyermekek körében erős vörhenyjárvány lépett fel, aminek következtében több iskolát máris bezártak.

— **G. Filipescu lemondott a Telefon-Társaság elnökségéről?** Az Informatia azt a megerősítésre szoruló híradást közli, hogy G. Filipescu, a konzervatív párt elnöke lemondott volna a Telefon-Társaságnál viselt elnöki tisztségéről.

— **Corneliu Codreanu díjat nyert.** Bukarestből jelentik: Corneliu Codreanu, a „Mindent a hazáért” párt vezére Predealból a fővárosba érkezett, miután előzőleg résztvett a hadsereg si-versenyeiben, ahol díjat is nyert.

— **Új repülőrekord.** Newyorkból jelentik: Washington és Csikágó között egy katonai repülőgép 6600 méteres magasságban óránként 562 kilométeres gyorsasággal új rekordot állított fel.

— **A görög kormány Franciaországban rendelt repülőgépeket.** A görög kormány 24 Potez-repülőgépet rendelt Franciaországból, amelyek 450 kilométeres sebességgel haladnak.

Jelenségek és lehetőségek

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1. Hajdanában az Endymion elsüllyesztésénél hasonlíthatatlanul kisebb méretű ok is bőven elég lett volna ahhoz, hogy ne a diplomaták, hanem az ágyúk feleseljenek egymással. Pedig akkor még mennyi békesség honolt a földön. Emberek, fajok és népek nem kémlgették kutya-macska módjára egymást. A légkör nem volt olyan izzó a fehéren szikrázó gyűlölettől, az idegek teherbíró képessége sem csökkent le egészen a minimumra, mint a mi sok bajt, sok jajt megért nemzedékünk napjaiban. A fashodai eset idején — ugyan ki emlékszik ma már Fashodára és az eset hőseire: a kis Marchand francia kapitányra és Kitchener angol tábornokra? — bizony-bizony egy paraszthajó választott el csak attól, hogy Anglia és Franciaország egymás torkának ugorjanak. A kínai boxerlázadás során is ugyszólván egész Európa a Távolkeletre indította hadait. Akkor mondotta II. Vilmos német császár e szavakat: „Foglyok nem kellene!” Még egy egész sereg más esetet is felemlíthetünk, amikor egy-egy megsértett nagyhatalom irgalmatlanul a fegyverek erejére bízta a becsületlen esett csorba kiköszörülését. Most pedig? Nyilvánvaló, hogy az ismeretlen buvárhajó szántszándékkal támadta meg a Timoso fok közelében az angol hajót Elsüllyesztette. Emberek pusztultak a tenger mélyére. Az eddig még büszkén fenn lobogó Union Jack-en olyan sérelem esett, amely szinte párját ritkítja a nemzetek történetében. És mégis: mindeddig semmi különösebb következménye nincs a dolognak. Mint ahogy semmi különösebb következménye nem lett a Panay amerikai ágyunaszád elsüllyesztésének a Jang-Ce-Kiang folyón. Pedig ebben az esetben nem volt kétséges a tettesek személynazonossága. Sőt, a tett oka sem... Amerika és Anglia — amelyet a közel-múltban ugyancsak sok sérelem ért a Távolkeleten — megelégedtek a bocsánatkéréssel és a kártérítés felajánlásával. Miért? Hogy lehet az, hogy a két angol-szász világhatalom a szó kimondott értelmében meghátrál a provokációk előtt? ...

3. Ezer és egy oka van ennek. A többek között az is, hogy sem az északamerikai Egyesült Államok, sem Anglia nem készültek el annyira fegyverkezésükkel, hogy pillanatnyilag akár külön-külön, akár együttesen összemérhessék tengeri és légi erejüket — a szárazföldi katonaságról nemis szólva — a mindenre elszánt Japánnal. És ugyanez a helyzet a Földközi tengeren is. Anglia és Franciaország egész sereg sérelmet nyeltek le, mert számukra még nem érkezett el a visszaütés lehetőségének órája. Az Endymiont elsüllyesztő buvárhajó nemzeti sége — legalább hivatalosan — egyelőre még ismeretlen. Cui prodest? — teszi fel a római büntető jog a kérdést. — Valóban, csak azt kellene kideríteni, hogy kinek állt érdekében valami módon olyan zavart teremteni a Földközi tengeren, hogy az angol és a vele szövetséges francia erőket lekössék? ... De talán az adott viszonyok között még ennek ismeretében sem ragadtatná el magát Nagybritánia valamiféle megfontolatlan cselekedetre. A Távolkeleten angol nagykövetet sebesítettek szinte halálra japán repülő. Alig mulik el nap, hogy angol tisztet, rendőrt és más fontos tényezőket ne inzultálnának. A brit buldogg azonban összeszorítja fogait; vár, figyel és hallatlan energiával felkészül a döntő cselekvésre. Mert egy bizonyos: Nagyon, de nagyon tévednek, akik azt hiszik, hogy az angol világhatalom már elvesztette életerejét és nem mer, mert nem tud visszavágni. Tartsuk emlékeztetben: jöhet még olyan idő — és talán nem is sokára — amikor némelyek keservesen meg fogják tanulni, hogy a brit orozslánnal nem lehet büntetlenül kötekedni. Egyelőre mi a helyzet? Nagybritánia mérhetetlen gaz-

dasági erejére támaszkodva nyugodtan kivárja a fejleményeket. Pedig Anglia és Japán között egyre nő a feszültség. A japán lapok mind hevesebben uszítanak angolellenes háborúra. És ez érthető mintahogy érthető az is, ha magas tisztségeket betöltő japán férfiak, így például Saito tengernagy is ugyanígy cselekszenek.

3. „Japán szorítsa vissza az angol haderőt Singaportól nyugatra!” — Saito tengernagy mondotta ezeket a baljós szavakat egy legutóbb megtartott katonai megbeszélésen. Singaport ugyanis az a tövis, amely leginkább piszkálja a japánok érzékenységét. Ott áll rendíthetetlenül Malakka félsziget legdélibb csúcsán és őrzi a Brit-India, valamint Ausztrália, illetve Insulinde: a holland-indiai gyarmatbirtokok felé vezető utvonalaikat. Mert ezekre fáj leginkább Nippon foga. Hiába ragadta el Mandzsuriát Kinától, az enyhe éghajlathoz szokott japán fizikum nem bírja el Mandzsukuo rideg klímáját. Ezzel szemben India, a délázsiai nagy Szunda szigetek: Borneo, Jáva, Szumátra, Celebes és Ausztrália ideális letelepedési helyül kínálkoznak az apró sárga emberkék részére. A japán hadak megrohanták a jórészt megáthatalatlan kínai kolosszust. Roppant angol és amerikai érdekek is forognak ott kockán. Am nem véletlen és nem is érthetetlen, hogy London és Washington számtalan provokáció ellenére senyulnak még fegyverhez, Angolok és amerikaiak ismerik a számok jelentőségét. Tudják, hogy a kevésből nem telik sokra. Már pedig Japán nemcsak nyersanyagokban, de pénz tekintetében is fellet szegény. London és Washington tehát ceruzával a kezükben számolnak: A felkelő nap országának hadereje ennyibe és ennyibe kerül naponként. Körülbelül még ennyi és ennyi ideig futja azután eljön a nincs. De Japán is tisztában van ugy a saját maga, mint a két angol-szász nemzet lehetőségeivel. Ezért igyekezett idő előtt mindenáron háborúra provokálni Amerikát és Angliát, hogy azok teljes felkészülte előtt vehesse fel velük a fegyveres mérkőzést. Csak hogy elszámította magát. A kínai hadjárat már eddig is mérhetetlen anyagi és véráldozatába kerül, amit pótolni nem igen tud. Majd aztán a végén London és Washington is prezentálni fogják neki a számlát.

4. Mindez természetesen csak feltevés, de nagyon is logikusnak látszó feltevés. Persze szegény Kinán a dolgoknak ilyen irányu ismerete sem segít sokat. Hiába mondotta el Genfben legutóbb is Wellington Koo, a kínai delegátus a legmegrázóbb dolgokat, a Népszövetség — tagadhatatlanul angol és francia befolyásra — Bodóné módszereivel élt. „Kína ragaszkodik a népszövetségi alapokmány szövegéhez!” — mondotta szeliden, de elkeseredetten Wellington Koo. Az alapokmány 16-ik szakaszára hivatkozott, amely tudvalevőleg félreérthetetlenül arra kötelezi a többi tagállamot, hogy a megtámadott segítségére siessen. Hát ugyan mivel lehetne elkendőzni azt a tényt, hogy Japán csakugyan rátámadt a Mennyei Birodalomra? Hiszen közel milliós hadsereg rőmből és pusztít az ősi birodalom területén. Legértékesebb városait légibombák özöne pásztázta. Ártatlan emberek százezrei: gyermekek, asszonyok, agok szenvedtek borzalmas halált. Elszorul a szív és elfullad a lélekzet, ha a kínai városok sorsáról olvasunk. És mégis, mindennek ellenére a Népszövetség tagállamai úgy találták, hogy még mindig nincs kellő ok Kína megsegítésére. Igen: Anglia és Amerika még várnak. Pedig — amint Litvinov legutóbbi genfi bejelentéséből tudjuk — Szovjetország felajánlotta, hogy haladéktalanul megtámadja Japánt, ha a Népszövetség garantálja európai határait. Vitan felül áll, hogy a vörös hadsereg a Távolkeleten ma roppant erőt jelent. És az is bizonyos, hogy

felbecsülhetetlen szolgálatokat tehetne Angliának és Amerikának, ha az amúgy is alaposan vérző japán hadsereget megtámadná. De... a dolognak van egy hátulütője. Anglia a jelen pillanatban még mindig számol azzal, hogy esetleg valamilyen formában megegyezhet Német- és Olaszországgal. Chamberlain miniszterelnök szívósan ragaszkodik az egyezkedő tárgyalások lehetőségéhez.

5. Nem érdektelen az a tény, hogy a január 30-ra tervezett német birodalmi gyűlés összehívása elmaradt. Az előzetes jelentések tudvalevőleg hírül adták, hogy Hitler kancellár fel fog szólni és a többek között a német gyarmatkövetelésekről is beszélni fog. Nos, amint mondottuk: a birodalmi gyűlést nem hívták össze. Nem pedig azért, mert Ribbentrop londoni német nagykövét kifejezetten megkérte erre a kancellárt. Tudniillik Ribbentrop számolva az angolok egyezkedési készségével és azzal, hogy Chamberlain szivesen látná egy öthatalmi értekezlet összehívását, nem akarta ezt a tervet a német gyarmatkövetelések újra való kihangsúlyozásával veszélyeztetni. Ezért nem fogadta el tehát Eden külügyminiszter sem Moszkva felajánlkozását, nehogy elriassza a Berlin—római tengelyt az öthatalmi értekezleten való részvételtől. És a többek között ezért is mérséklődött most az angol sajtó hangja, amely pedig az Endymion elsüllyesztésének hírére szinte kivétel nélkül súlyos vádakot emelt Olaszország ellen... Nagybritánia mindenestre újabb csatahajókat vezényelt a Földközi tengerre. Szövetséges: Franciaország is kiegészítette itteni tengeri és légi erejét. Látszat szerint tehát lázasan kutatnak a kalóz buvárhajó után. Sőt bizonyos jelek arra is engednek következtetni, hogy az angol nyomozás a köztársasági kikötők felé is kiterjed. Nyomoznak, kutatnak. A miniszterek pedig az alsóházban a hozzájuk intézett kérdésekre szigorú megtorlást ígérnek. És a dolgok mennek a maguk rendje szerint. London minden módon azon van, hogy időt nyerjen. Akár így, akár úgy, az égető problémákat valahogy meg fogják oldani. Ha lehet szép szóval, egyezkedés útján, de ha másként nem megy: a fegyverek erejével.

6. Persze minden attól függ, hogy Itália és Németország az egyezkedő tárgyalások során ragaszkodnak-e feltételeikhez, vagy mérséklék-e követeléseiket? Anglia és Franciaország szempontjából Olaszország a kevésbé igényesebb. Ha a Földközi tengeren, Etiópiában és ezzel kapcsolatban a Szezi csatorna tekintetében, továbbá a Vörös tengeren kielégülést találhat, legalább egyelőre nem fogja különösebben a brit és a francia érdekek köreit zavarni. A németek azonban hasonlíthatatlanul súlyosabban esnek latba e tekintetben. A harmadik birodalomnak nemcsak gyarmatigénylései, de Kelet- és Közép-Európában is vannak követelései. És ezek teljesítéséhez aligha fog a london—párisi együttes hozzájárulni. Csak a napokban jelentette ki nyomatékosan az angol birodalomhoz tartozó délafrikai államszövetség londoni megbízottja, hogy a szövetség kormánya a végsőkig ellenzi az egykori német gyarmatok visszaadását. Nagybritániában és az egész brit birodalom területén csak kevesen vannak, akik nem osztoznának ebben a felfogásban. Nos, ami pedig a németek Közép- és Kelet-európai igényeit illeti, szinte egyformán zavarják a francia és angol érdeket. Igaz, hogy Páris jobban van érdekelve e tájékon, de Londonra se közömbös, hogy európai területek elhódításával a német birodalom méginkább megerősödjék. Ezért látszik szinte kibogozhatatlan problémának a Páris—londoni együttes, illetve Berlin—római tengely közötti ellentétet mindenki egyformán kielégítő áthidalása. Viszont ez a tény magyarázza meg azt is, hogy Anglia és Franciaország miért voltak a közel-

mult genfi tárgyalások során szokatlánul engedékenyek. Nyilván nem akarták a Népszövetség roskadozó oszlopait még inkább gyöngíteni.

7.

A páratlan méretű és gyorsütemű fegyverkezéssel párhuzamosan Anglia, Franciaország és Amerika azért még mindig megpróbálják a békés tárgyalások lehetőségét. Amint mondottuk: az Egyesült Államok kormánya a Panay eset nyilvánvaló szándékossága ellenére is elfogadta a japán részéről történt kimagyarazkodást. Ugyanígy cselekedett Anglia és Franciaország is az őket ért sérelmek esetében. Közben azonban London, Páris és Washington között szinte már befejeződtek az egyezkedő tárgyalások. A Távolkeleten, — sőt Anglia és Franciaország számára közelebb is — azonosok az érdekeik. Tehát érthető, hogy egységesen óhajtanak védekezni is a veszedelmekkel szemben. Bizonyos iránnyok felé azonban Anglia egyedül kísérletezik. Itt van például Portugália. Évszázadokon át szoros kapcsok fűzték ezt a kicsiny — bár roppant gyarmatbirtokkal rendelkező országot — Angliához. Az utóbbi két esztendő során azután — kétségenkívül elhibázott angol diplomáciai lépések következményeként — Sallazar portugál diktátor jónak látta a Berlin—Róma tengely felé fordulni. Bizony, a Foreign Office-t és az angol katonai tényezőket ugyancsak megdöbbentette, hogy Németország különös érdeklődést kezd tanúsítani a portugál felségjogok alá tartozó Azori, Madeira és Verdefoki szigetek iránt. Ezek a szigetek az Atlanti óceánban, aránylag közel a Gibraltári szoroshoz fekszenek. Ha Itália, illetve Németország megvethetik a lábukat e területeken, alaposan megzavarhatják az angolok és a franciák Atlanti óceáni hajóforgalmát. Nem csoda, hogy London Portugália felé is engedékenyek igyekeznek mutatkozni. Amint ezt a Lisszabonba küldött különleges angol megbízottak utja is igazolni látszik.

8.

Akárhogy is történt tehát az Endymion elsüllyesztése, Anglia mindenképpen azon lesz, hogy a súlyos ügy ne befolyásolja a békés megegyezés lehetőségét. Ma már minden félig-meddig is jószándéku államférfi tisztában van vele, hogy milyen következményekkel járhat egy újabb világháború? Az angol felelős tényezők — amint a jelek is mutatják — a legutolsó lehetőségig kerülni fogják a végső eszköz igénybevételét. Hiszen végeredményben olyan nagy a világ és még a jelen viszonyok között is annyi gazdasági lehetőség kínálkozik valamennyi állam részére, hogy a legszörnyűbb bűn volna elmulasztani a békés kibontakozás megkísérlését. Minden a jószándékon, de legkívált az okos előrelátáson mulik. Annyit már mindenki tud, hogy a háboru nem okos és nem egészséges megoldás. A következményei kiszámíthatatlanok. Sajnos azonban, arra is kell számítani, hogy az erre hivatottak nem mindig szokták a legkézenfekvőbb lehetőségeket kihasználni... A kultúra és civilizáció sorsa függ attól, hogy békés vagy erőszakos úton akarják-e ezt a gordiusi csomót megoldani?

— **Meghalt a szófiai pokolgépes merénylet áldozata.** Szófiában a kommunista-ellenes Golos Rossia szerkesztő kiadója, Ivan Golenovici elleni pokolgépes merénylet következtében Golenovici életét vesztette, míg egy nála látogatásban levő szintén orosz emigráns megsebesült. A vizsgálat nagy eréllyel folyik a tettesek kinyomozása végett.

— **Meghalt a világ legelső telefonelőfizetője.** Az amerikai Torontóból jelentik: Torontóban meghalt 93 éves korában Hugh Neilson, a világ első távbeszélő előfizetője. Halála napjáig abban a házában lakott, amelyben az első távbeszélőállomást bevezették Hugh Neilson a torontói távbeszélőtársaság elnöke lett 1877-ben, három évvel azután, hogy Graham Bell a távbeszélőt feltalálta.

Apróhirdetések

Szavanként 1 lej, vastagabb betűvel 2 és 3 lej.

LEVELÉZÉS

MEGISMERKEDNE 19 éves független asszony diszkret uriemberrel. Jelige: „Nehéz egyedül.“ (8462)

Hirdetést

Nova könyvkiadó is
Str. Memorandului No. 16

49 EVES iparos megismerkedne hasonló kora, házias nővel házasság céljából. Leveletet „Kisiparos“ jelíggel kérek. (8364)

MEGISMERKEDNEK idősebb urral házasság céljából, házam, állásom van. Leveletet „Tavaszi“ jelíggel. (8507)

2 ÓRA ALATT villanyondó-lámpák hullámosan 6 havi garancia mellett 150 lejért. Garantált speciális hajfestés bármilyen színre. Tartós víz, vasodó-lálás, hajvágás, manikűr, Begele Ferdinand 30. Apostol gyógytár mellett.

INTELLIGENS uriemberrel megismerkednék szórakozás céljából. Jelige „Urilány 24.“ (8407)

ADÁS-VÉTEL

ÉKSZEREKET, fogakat (akár törött állapotban), gyémánt és brilliáns kőveket állandóan veszünk. Casa Orologelor Cluj, Piata Mihai Viteazul 11. (T 113)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háránknál kaphatók. Someseni, Str. Băi. (8244)

GYÁRHELYISÉG, az állomás mellett, nagy gyárkéménnyel, gőzkazánnal eladó, vagy kiadó Cim a kiadóban. (7813)

KUTYABARÁTOK, FIGYELEM! 24 elsőrendű pedigris faj farkaskutyáig igen olcsón eladó. Darabonként is. Str. Fântânele 11. Értekezni 1 és 3 óra között. (8366)

VILLANYSZERELŐK figyelmébe. Bergman csövet gyári áron Bugariu „Bergman“ cső üzemből szerezheti be. Cluj, Str. Săcuiască No. 2. Telefon: 36-84. (8382)

JÓKARBAN levő vajszerű hálóberendezés olcsón eladó. Cim a kiadóban. (8180)

ASZTALOS enyvező bakkok 100-as méretbe eladók. Str. Sf. Petru 37. (8430)

ELADÓ 1 hold termés gyümölcsös Békásban 115 méter front és egy villa házhely. Értekezni: Andrei Muresan 98. (8452)

TEHERSASSZÉT, 3 tonnás kerékek megvételre, márka és ár megjelöléssel. Vád. Bobinski, Cluj, Str. I. Măcelar 18. címre. (8455)

GYERMEKKOCSI modern autó típusú. eladó. Ugyanitt sportkocsi kerestetik megvételre. Str. Vasile Turcu 1. (8456)

BODEGÁT vagy kocsmát engedéllyel keresek. Cim: Str. Saguna 20. Házmasternél. (8483)

ELADÓ 1 lóerős Ganz villanymotor. Str. Cloșca 8. Telefon: 30-44. (8486)

VESEK motorkerékpárra alkalmas mágnes. Cim a kiadóban. (8481)

NŐI télikabát olcsón eladó. Piata Unirii 11. II. em. 3 (P 7144)

100 lei előleggel
és heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket
Memorandului 25
ARCO
cipőkereskedelmi vállalatnál.

ELADÓ használt versenykerékpár. Megtekinthető délelőttként Budai Deleanu 55. (P7259)

BERKEL vagy Hess mérleget keresek. Cimeket „Jókarban“ jelíggel. (8499)

SÜRGŐSEN eladó két Hové varrógép: egy szuszter és egy szabógép, str. Gh. Tamas 29. (8501)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok olcsón eladók. Decebal 3. Veszék használt butort. (8130)

VARRÓGÉP, Singer central bobin eladó. Croitoria Cosma, str. Saguna 15. (8503)

JÓKARBAN levő vajszerű hálóberendezés olcsón eladó. Cim a kiadóban. (8180)

48 MÉTER hosszú, 13 méter széles parcella sürgősen eladó. Str. Vasile Ranta. Értekezni Str. Horea 131. Cosma. (8343)

ÓCSKA ruhákat magas árban veszek. dus választékban eladók. Grünfeld, Str. Dubălarilor 10. (8348)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat és mindenféle lomokat drágán veszek, olcsón eladók. Grünfeld, Str. Regina Maria 14., az udvarban. (8349)

BETEGSÉG miatt olcsón kiadunk mindenféle butorokat. Butorraktár, Cal. Marechal Foch 25. (8405)

ELADÓ harisnyakötőgép Hugo V öszszes művei, szalngarnitúra, egy gyémántkőves arany fülbevaló. Str. Grigorescu 12., emelet. (8407)

FORD és Hanomag traktorok, téglacserép-prések, esztergapadok, szállagfűrészek, 60 HP Diesel, 16-20 HP petróleummotorok, egy községi tűzifecskendő, 4.6 HP cséplőgarnitúra, hengerezékek, malmi gépek, rovátkáló és csiszológép, 120 és 200 HP stabil gépek, szabadalmozott herefejtő készülékek kaphatók: Desider Friedrich Timisoara, IV., Strada Vespasian 4. szám (V T 2013)

KERESEK megvételre egy pár patkányfogó kutyát lehetőleg foxterier. Cim: Nagy Jenő, Zsibó. (V T 109)

ELUTAZÁS miatt sürgősen eladó ház Dermata mellett. Értekezni: Calea Traian 20. sz. (P 7250)

HORDOZHATÓ ERIKA IRÓGÉP kiforrastalan állapotban eladó. Cim a kiadóban. (8433)

ELADÓ kották, nagy, kis és szalonzene-karra. Cal. Motilor 88-a. (8435)

NAGY házastelek, vízmentén, gyárnak vagy gazdálkodásnak megfelelő, sürgősen eladó. Str. Aron 5. (P 7253)

VENDEGLŐT, kiskocsmát vagy bodegát átvenni italmérségi engedély átírásával esetleg anélkül. Cim a kiadóban. (8506)

EGY Wirth zongora, Schöberl ágy, fehér szekrények és asztal eladó. Értekezni a kiadóban. (P 7258)

NÁDASTERI hegyben faj gyümölcsfákkal, egres és veresszőlővel beültetve gyümölcsös eladó. Értekezni Calea Traian 66 (8491)

KÜLÖN telek, kettő szoba konyha, előszoba, speisz, pince mellékkeliségekkel eladó. Str. Fierului 29. szám. Értekezni Cal. Traian 66. (8492)

FEKETE férfi szalonruha és cipők eladó. Str. Regala 15-a. (P 7255)

Háromtonnás duplakerekű 4-es Ford teherautó olcsón eladó. Turda, Stefan cel Mare 43. (V T 112)

KÉT ház egyik gyümölcsös eladó Dombul Rotund 9-11. (8488)

ÁLLAST KERES

INAS és szakácsnő 10 éves bizonyítványal alkalmazást keresnek. Str. Maiorescu 20. szám. (8468)

LATIN, francia, angol és németre előkészít biztosított sikerrel állami tanár. Dr. Z. W. Str. Oct. Goga 1. földszint jobbra. (8414)

INTELLIGENS 20 éves keresztény leány gyermek mellé menne urcsaládkhoz. „Nyelvetek nem beszél“ jelíggel a tárgy-muresi kiadóba kér. P. Reg. Ferdinand 28-30. (V T 111)

JÓMEGJELENESÜ középiskolát végzett urilány készpénz garanciával pénztárnoki állást keres. Cim a kiadóban (8450)

ÁLLAST KAPHAT

PARFUMERIA keres jómegjelenésű kiszolgálónőt. Értekezni: Bonboneria. Strada Regina Maria 34. (8484)

MINDENES felvétetik. Str. Regina Maria 53. Eldorádó étterem. (8500)

BARBÉLYINAST azonnal felvesz Hege-düs Str. Jorga 2. (P 7246)

MEGBIZHATÓ zsidó háziasszony felvétetik kisegítőnek, jó fizetéssel. P. Mihai Viteazul 10. földszint. (8446)

KIFUTÓFIUT ügyesét alkalmazunk. Str. Aviator Suciul. (8504)

SOFFÖR kerestetik fiatalabb, esetleg szobainási teendőkre is. Str. Memorandului 4. (P 7262)

KÜLÖNFÉLEK

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet 3. ajtó. (7392)

SZÁZEZER lelt adnék rövid lejáratu üzletekhez. Cim a kiadóban. (T114)

FIATAL román asztalosmester tehermentesen elhelyezkedne, vagy betársulna. Leveletet „Iparendéllyel“ jelíggel. (8429)

DOHÁNYTÖZSDÉT forgalmas helyen átvennék. Cimeket „Lelépéssel“ jelíggel kiadóba kérem leadni. (8346)

ÁTALAKÍTÁS miatt régi fölvételek kiváltását kérem 15-éig, máskülönben megemmisítjük. Foto Meisner. (8412)

SPECIÁLIS CIKKEK TERJESZTÉSÉT képviselőknek, incassot, kereskedelmi megbízásokat vállalok. Turdamegye és városra. Cimem: Frenkel sorsjegyroda, Turda. (V 7393)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 darab finom friss sütemény kivételre csak 15 lej. Reg. Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T 115)

ATADÓ bevezetett erdélyi penzió, kiadó napi szobákkal, azonban kereskedelmi Bukarest főútcáján. Értekezni Halmosné, Bukarest, Str. Batisti 14. (V T 108)

KIADÓ LAKÁS

MARIANUM közelében 2 szoba, előfűrdőszobás, konyhás lakás elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban. (8393)

KIADÓ üres szoba, Reg. Ferdinand 22. Női kabátok eladók Radicsnál. (T 89)

KIADÓ március 1-re Strada Marechal Foch 155 szám alatti telek, 1 szoba, konyha, kisháló lakással, istállóval és nagy kerttel. Értekezni: Str. Legionea Ardeleană 6. sz. d. 1. 2- fél 4 óra között. (8489)

KERTES külön telken kiadó szoba, konyha, komfortos. Str. Grecianu 25. Megtekinthető déli órákban. (P7265)

KIADÓ április, illetve május 1-re több 2 és 3 szobás komfortos lakás Nationala Biztosító, Regina Maria 6. (8177)

KIADÓ február 1-re egy szoba konyhás lakás, Str. Regalá 1. (T 100)

KIADÓ nagy helyiség földszinten, irodának, üzleti célra. Str. Memorandului 4. sz. (8386)

SZOBA, konyha, speisz március 1-re kiadó. Str. Uzinile Electricice 13. Sporttelep mellett (P 7254)

KIADÓ központban kapualatti különbejárattal butorozott szoba fűrdőszoba használatlaltal Str. Tudor Vladimirescu 16-a. (8466)

SZOBA, konyha havi 300 lej, ugyanott egy üres szoba, alkalmas varrodának is, kiadó. Str. Sub Deal 12. (8505)

KÖZPONTI fekvésű, modern magánvilla külön telken, komfortos 4 szoba konyha és mellékkeliségekkel, azonkívül egy különbejárattal szoba, kert olcsón kiadó. Ajánlatokat „Elköltözni“ jelíggel a kiadóban. (8463)

FÜSZERÜZLET teljes berendezéssel, áru készlettel, kocsmajoggal betegség miatt kiadó. Cim a kiadóban. (8469)

KIADÓ üzlethelyiség P. Unirii 22. szám alatt udvaron azonnal. Értekezni a házmasternél. (P 7256)

KIADÓ azonnalra szép szoba igen jutányosan. P. Unirii 25. (P 7263)

SZOBA, konyha olcsón kiadó. Str. Sopor 7. (Dorobanți vámnál). Értekezni Str. Episcop Ivan 1. Bădescuánál. (8464)

STR. VIRGIN Onițiu 5. szám alatt egy szoba, konyha, speisz azonnalra kiadó. Ugyanott egy Pisszton jazz trombita eladó. Str. Grigorescu környékén. (8461)

LAKÁST KERES

KÉT, vagy háromszobás összkomfortos modern lakást keresek május elsejére. Ajánlatot „Telefon 32-08“ jelíggel a kiadóba, vagy telefonice kérek. (8345)

KERESÜNK azonnalra és májusra 2-3-4 szobás összkomfortos lakásokat ügyvédeknek, katonatiszteknek, főtisztviselőknek, üzlethelyiséget Fötéren, Ferdinand ut elején kalapszalonnak, butorozott szobákat tisztviselőknek. „PROMPT“ lakásnyilván-tartó iroda, Regina Maria 32. Levélnöki bejelentéshez bélyegben 20 lej csatolandó. (8470)

3-4 SZOBÁS lakást keresek májusra közeli villanegyedekben vagy Victoriei, Manastur, Reg. Ferdinand, Dorobanților utcákon parkirozott udvarral. Jelige: „Kertes előnyben“. (8458)

A VÉR PAD ÁRNYÉKÁBAN

rt. E. Marteaux

(6.)

Enrico elsápadt az izgalomtól.

— És maga nem szolt erről apámnak? Tudja, hogy szegény hugom ennek a gazembernek az áldozata? ... Ha akkor maga nem hallgatja el, amit látott, talán sohasem történt volna meg az szörnyűség.

— Akartam... Isten látja a lelkeket, hogy akartam szólni... De a kisasszony olyan szépen kért, hogy hallgassak... Azzal fenyegetett, hogy a tengerbe veti magát, ha szólok...

— És... — liheg Enrico izgatottan, mert most már biztos volt abban, hogy ez a férfi a bűnös. — Mit tud még? Mondjon el mindent, de gyorsan!

— Nem tudok semmi egyebet... Akkor láttam azt az idegen férfit és azóta sem...

— Valami közelebbit! — sürgette Enrico. — A nevét... Vagy legalább, hogy milyen nemzetiségű...

Lukrécia néni az egyik polchoz lépett és összegyűrt, keskeny, könnytőlázott papirdarabot nyújtott át.

— Ezt... ezt találtam szegény kisasszony kezei között, amikor rányitottam és már halott volt...

Enrico úgy vetette rá magát a papírszeletre, mint a párdúc. Szétsimította a gyűrött papírt és mohón olvasta az elmosódott sorokat, aztán sarkonfordult és kirohant a konyhából.

— Nem megyek vissza az egyetemre — állt meg apja íróasztala előtt és finommetszésű arcán kemény elszántság feszült.

Az öregur felemelte a fejét.
— Tudod, hogy miért?

— Tudom, — felelte Enrico határozottan. — Bea halálát kell megbosszulnom. Még nem tudom, hogy ki a bűnös és hol találom rá, de felkutatom, bárhová bujt is és akkor az Isten legyen irgalmas neki...

Az öreg Carroni szemében büszke öröm tüze villant, amint fiára nézett. Nem szolt egy szót sem, csendesen a fiókjába nyult, kivett egy tömött tárcát és néhány nagyobb bankjegyet számolt az asztalra.

— Ég veled fiam... A tanulmányaidat majd befejezed azután!... Remélem, Isten kegyelmes lesz és megengedi, hogy vérel mosd le a családunk becsületén esett szegényfoltot. Menj!

Megcsókolták egymást és Enrico Carroni félórával később ott állt az állomás, ugyanarra a vonatra várva, amely néhány nappal előbb Dupont urat vitte el Páris felé.

Bea fivérének zsebében ott lapult Dupont ur fényképe, néhány bucsusora és ő tudta, érezte, hogy bármily kevés és gyenge ez az adat ebben a nyüzsgő tömkelegben, ő mégis ki fogja emelni az emberek százmilliói közül azt az egyet, akinek a nyomába eredt. Ki fogja emelni, mert fűti a bosszu tüzében lángoló szicíliai vér.

Ugyanekkor pedig Dupont ur Párisban már visszailleszkedett rendes állandó kerete közé és legvadabb álmában sem sejtette volna, hogy valahol délen vonatra ült egy villogó szemű olasz fiu, aki addig nem nyugszik, míg legutóbbi „vakációjának“ áldozatát meg nem bosszulta.

IV

A párisi Bois árnyas fái alatt egy zseb redugottkezü fiatalember baktat. Más-kor örökösön vidám gaminképén most savanyu kifejezés ül, szemmel láthatólag még a szájaszélére ragadt cigaretta sem izlik neki, annyira elfoglalják a bensőjét dülő sötét gondok.

(Folytatása következik.)

Mátrai Béla vasárnapi riportja:

Szentöl-szembe a rádiummal

Szomorú órák az ország egyetlen rákkutató intézetében. Történet a pipáról és a bulgáriai hagymáról

Két héttel ezelőtt nagyfontosságú értekezletet tartottak az egészségügyi minisztériumban, ahol megfújták a riadót az emberiség legtitkosabb betegsége, a rák ellen. Az országban mindössze egy rák-betegekkel foglalkozó kórház van, az is Kolozsváron — mondotta az egészségügyi miniszter, aki beszéde további részében hangzott, hogy Romániában veszedelmesen terjed a rák és minden eszközt igénybe kell venni annak megakadályozására. A gyűlés belátta a kérdés fontosságát, úgy határozott, hogy irtó háborút kezd a kór ellen, harcra vet mindent, pénzt és tudományt, hogy megmentse a lakó-sok életét, akik között egyre nagyobb arányokat ölt a betegség.

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az épület bejárataánál szürke-csikos, papucos férfi támaszkodik a falnak és darócruhás parasztemberrel beszélget. Szeme rendes, arca nyílt, mindössze egy huszlejes nagy ságu vízenyős, pirosas daganat fénylik felső ajakán. Fiziológiailag a sejtek betegesarányu megmagyarázhatatlan elszaporodása, népiesen rák. Keresztül néz rajtunk s úgy félfülle hallom, arról beszélget földijével, hogy ha így megy az idő, nemsokára megindulnak a tavaszi szántások és kizöldül a vetés.

Ember, akinek két feje van

— Mivel nem ismerjük a rák kórokozóját, sőt egyáltalában nem is tudjuk, hogy létezik-e ilyen,

a rákkutatás és gyógyítás tudománya teljes erejével oda irányul, hogy idejében kutassuk fel a betegket és kezdjük hozzá a gyógyításhoz —

mondja dr. Stanca Octavian, az intézet egyik igazgatójának, dr. Stanca Constantinnak, az ország legismertebb rákszaktörténésének unokája s az intézet sebészeti és női osztályának vezetője. Az intézet dr. Iuliu Moldovannal, dr. Stanca Constantinnal az élén dr. Pop Leonida, a röntgen és rádium, dr. Popa Rubin az anatómiai és dr. Comsa Ovidiu a laboratóriumi osztályok vezetőivel egyetértésben azon fáradozik, hogy a beteget a betegség minél kezdetibb stádiumában vegye kezelés alá, mert csak ilyen esetekben van reményesség a teljes gyógyulásra. Ellenkező esetben a beteg elvesztett. — Jöjjön velem.

Bemegyünk az egyik kórterembe. Öregember fekszik az ágyon, félrebillenve hatalmas kucsma van a fején.

— Vegye le a kucsmat, Gyuri bácsi! — mondja a vezetőm.

Gyuri bácsi leveszi a kucsmat.

Most látom csak, hogy mit takar. Futballabda nagyságu pirosas, erekkel befutott daganat van a fején. Mintha két feje volna. Egyik két apró szemmel, bajusszal és szájjal, a másik idomtalan hustömög.

„Lasciate ogni speranza...”

— Ez a következménye annak, ha keltező időben nem kezelik a betegséget és a beteg csak hónapok, vagy évek múlva jön el, hosszas huzavona után a kór házukba.

Ilyen esetekben százszázalékosan érvényesül a dantei elv: (Lasciate ogni speranza): „Hagyjatok fel minden reménnyel...”

De ha kellő időben kezelik a betegséget, a rádium és a sebész-kés alkalmazásával majdnem 100 százalékos biztonsággal lehet kigyógyítani a betegséget. Ilyen téren nekünk nagyon szép eredményeink vannak.

A rákos daganatokat az operáción kívül Röntgen-sugarakkal és rá-

diummal gyógyítjuk. Az intézetnek négy, a legmodernebbül felszerelt Holfelder-féle Röntgen-csőve és 155 milligramm rádiumja van.

A beteget, ha hozzánk kerül, először az ingyenes orvosi rendelőben megvizsgáljuk, adatait a megfelelő könyvekbe bevezetjük és amennyiben a mikroszkópi vagy másfajta elemzés pozitív, megkezdjük a kezelést.

A tibeti „mozgókályha” és a pipa

Most az intézet másik fiatal, rokonszenves orvosa, dr. Sassu veszi át a szót.

— A rák keletkezésére és annak okaira vonatkozóan nagyon ellentmondó feltevései vannak az orvosi tudomány-nak.

Az egyik ilyen feltevés szerint az állandó és hosszú ideig tartó izgatások rákot okoznak.

Eszerint nagyon valószínű az, hogy az állandóan pipázó férfiak ajakrákját a pipa szárának állandó izgatása okozza.

De ennek ellentmond az a körülmény, hogy van ezer és ezer olyan férfi, aki szenvedélyes pipás, állan-

Történet a bulgár hagymáról

— Van egy másik feltevés, amely azt vallja, hogy a táplálkozás nagy befolyással van a betegség kifejlődésére.

Ez a feltevés onnan indult el, hogy találtak Bulgáriában olyan vidéket, ahol nagy a hagymafogyasztás és ahol a rákos megbetegedés nagyon ritka.

Freud bécsi professzor ki is dolgozott egy diétikus rendszert, amivel elérte azt, hogy rákos betegeket megtartott a betegség kezdeti stádiumában 8 éven keresztül, holott a rák komoly esetekben rövid idő alatt végez az emberrel.

Egy másik elmélet azt állítja, hogy a földkéregben van bizonyos rádiumos kisugárzás és ezeken a helyeken jelentkezik a betegség.

Ezt látszik igazolni például az, hogy a betegek legnagyobb része Hunyad megyéből kerül ki s utána Szilágy, Máramaros és Szamos megyék vezetnek. Miért éppen ezek?

Hogy lehet az, hogy ha a néget elhozzuk Afrikából, ahol ismeretlen ez a betegség, Európában már megbetegszik?

Közismert tény az is, hogy az az anyag, amely gyógyítja a rákot, rákot is okoz.

Ha egy bizonyos fokon felül nagyobb és hosszabb tartamú és állandó a rádiumos, vagy röntgenes izgatás, menthetetlenül bekövetkezik a betegség.

Egy csecsemő bevonul az orvostudományba

— Mindezek azt bizonyítják, hogy a rákra vonatkozólag nem lehet általános

Ha a betegség külső tüneteit kikézeljük, utnak engedjük. Ha a tünetek nem jelentkeznek, öt év után feltételeesen gyógyultnak jelentjük ki, de állandóan megtartjuk vele az összeköttetést, mert nincs kizárva, hogy a betegség, ha évtizedek múlva is, de kiujul.

dóan a szájukban lóg a pipa és még sem ajakrákosak.

Volt olyan eset, hogy pipás ember rákot kapott, de nem a száján, hanem szervezetének egyéb részén, ahol nem volt jelen semmiféle izgatás.

Hasonló az eset Tibetben is, ahol nagy a rákos betegek száma, mert ott szokás, hogy parázssal telt edényű dugjanak az emberek ruhája alá, hogy azzal melegedjenek. Ez a furcsa „kályha” égési sebet okoz, amelyek azután elrökösödnek.

De viszont számtalan az olyan tibetiek száma, akik egész életen keresztül hordozzák a „kályhát” és kutyabajuk sincs.

érvényű törvényt felállítani. Ha elfogadjuk az egyik feltevést, ugyanugy helyet kell adnunk a másiknak is.

Hasonló a helyzet abban a kérdésben is, hogy ragályos-e a rák, vagy sem és örökölhető-e, vagy sem.

Főképpen az amerikai orvosok azt állítják, hogy a rák ragályos.

Hogy történhetett meg mégis az, hogy évszázadok alatt, mert hiszen a rák nem új betegség, mégsem terjedt el olyan mértékben, mint a tüdővész, vagy a vérhaj, amely fertőző betegségek?

Hogy lehet az, hogy egy orvos évtizedeken keresztül kezel rákos betegeket, közvetlenül érintkezik velük és mégsem betegszik meg? De mégis történt egy eset Bukarestben, amely meggondolkoztat:

Egy fiatal anyának emlőrákja volt. Ujszülött gyermeke rövid hetek alatt ajakrákban megbetegedett. Ha a gyermeket anyja ölébe fektették és megfelelő helyzetbe hozták az anya és gyermek rákos sebbe pontosan fedte egymást.

Világosnak látszott tehát a közvetlen fertőzés. Az sincs bebizonyítva, hogy örökölhető. Mindössze annyit sikerült megállapítani, hogy a rákos szülő gyermekének hajlama van a megbetegedésre, de, hogy a betegség meg is mutatkozik rajta, ahhoz még a véletlen körülmények számtalan sokasága szükséges. Ugyanígy talány az is, hogy miért gyakoribb a rák a zsidó családoknál, mint a más fajbelieknél.

Szentöl-szembe a rádiummal

— Hasonló talány a rádium hatása a szervezetre.

A rádium háromféle sugarat bocsát ki, amelyeket alfa, béta és gamma néven ismer az orvostudomány s amelyek közül a rák gyógyításánál csak a gamma sugarakra van szükség.

Ezért van, hogy a rádium sugarait megszürik. A nyers rádiumot, vagy rádium-sót platina-burkolatba helyezik el, mely elnyeli az alfa és béta sugarakat és utat ad a gamma sugaraknak. Ezeknek működése alig ismeretes.

Vannak olyan tudósok, akik azt ál-

lítják, hogy a gamma-sugarak megölik a sejteket. Vannak olyanok, akik azt mondják, hogy csupán megállítják a sejtek szaporodását,

amelyek így nem regenerálódnak, megöregszenek és elpusztulnak. Tény az, hogy a rádium a rákos daganatokra alkalmazva hihetetlenül rövid idő alatt gyógyulás okoz.

— Alkalmazása kétféleképpen történik. Vagy tübe helyezük el, amelyet aztán a megtámadott sebbe szurunk, vagy pedig különleges pasztába burkoljuk és azt a sebre helyezük. Az első módszer eredményesebb.

Ime itt van a rádium...

Bemegyünk az egyik terembe, vastag-falu ólomdobozt vesz elő, kinyitja és három vastag platina-tűt tesz szemünk elé. A tűk tetejét lecsavarva s apró, lehelletfinom henger esik ki belőle.

— Ez a rádium — mondja dr. Sassu.

Babonás kíváncsisággal meredünk rá.

— Természetesen nem tiszta formában, hanem egyéb elemmel ötvözve, mert így is megteszi azt a szolgálatot. Ára egyenesen fantasztikus. Négy milligramm 30 ezer lejbe kerül.

Megáll a szó, megáll a toll. Hallgatunk. Felmérhetetlen kincs fekszik előttünk.

Apró kis henger, amely többet tud minden tudós professzornál, amely megoldja a nagy kérdést, sugaraival behatol az örülten szaporodó sejtek rejtelmeibe és azt mondja: Állj, ne tovább!...

Sugarak, amelyek megölik a férfit

— Hasonlóképpen titokzatos a rádiumnak az a szerepe, amelyet az a férfiak ivarszerveire gyakorol.

Bebizonyított dolog, hogy mindazok, akik huzamosabb ideig foglalkoznak rádiummal, magtalanok maradnak. A sugarak hatásának körzete körülbelül tíz méter.

Mi most például nemcsak azoknak a sugaraknak a hatása alatt vagyunk, amelyek előttünk vannak, hanem azoké alatt is, amelyek a szomszéd teremben a betegek testén alkalmaznak. De talán nézzük meg őket.

A rádium visszakerül ólombörtönébe. Átmegyünk az egyik szomszéd terembe. Idős ember fekszik az ágyon. Ajka csupa eleven hus.

Közelebb lépünk és csak akkor látjuk, hogy öt platina-tű, két nagyobb és három kisebb van az ajkába keresztül-kasul beleszurva.

— Egy hónap múlva már nyoma is alig lesz — magyarázza az orvos és megnyugtatólag simogatja meg ijedt szemű páciense fejét.

Legyen szerencsénk...

Kinnt a folyosón halkán surranak az ápolónők. Az egyik terem üvegablakán vakító fehér fény árad ki. Az ajtó fölött felírás: Operációs terem. Egy pillanatra kinyílik az ajtó Fehérköpenyeges alak hajol a műtőasztal fölé, felemeli kezét s int valamit a mellette álló madámnak. Keztyüje csupa piros vér. Kísérőnk mosolyog.

— Egy jelentékeny kis operáció — mondja.

Kinyílik az ajtó, idősebb, csikos köpenyeges férfit támogatnak ki rajta. Nyakán és ott, ahol a száj szokott lenni, hófehér kötés. Kissé szédelgünk. Már is elég volt az operációból. Elbucszunk.

— Legyen szerencsénk máskor is — mondja vezetőnk mosolyogva. — Bármikor szívesen látjuk.

Megborzongunk.

— Jövünk, de csak mint vendégek és nem betegek — mondjuk és kilépünk a kapun. Ugy járunk a napsütötte utcán a friss, piros, tisztaarcu emberek között, mint valami holdkórosak.

— Steinach most a véredényeket fiatalítja. Bécsből jelentik: Steinach egyetemi tanárnak, az ismert fiatalító eljárás felfedezőjének sikerült a magas vérnyomás okát megállapítania s két bécsi orvos segítségével ellenszert is találnia a magas vérnyomás ellen. Az eddigi gyógyítás csak többé-kevésbé tüneti kezelés volt, a bajok gyökerének ismerete nélkül. Steinach tanár, Perzenik dr. és Kun dr. abból indultak ki, hogy a véredények összeszűkülése és görcsössé válása idézi elő a vérnyomás emelkedését, a véredények falát kell felfrissíteni tehát, mintegy „megifjítani” a véredényeket, amit ugy lehet a legjobban elérni, hogy az erekben fokozzák a vérkeringést. Ha a vér jobban átjárja a vérfalakat, a véredények viszszer nyerik régi teljesítő képességüket. Erre a célra a női hormon bizonyult a legalkalmasabbnak és a klinikai gyakorlatban igen kielégítő eredményeket értek el az új eljárással, amely nagy fel-tűnést keltett osztrák orvosi körökben.

AZ ÜGYVÉD A TÁRSADALOMBAN

A tagfelvételek kérdéséről, a kamarai felfüggesztések lehetőségéről, a bélyegtörvényről és az ügyvédi nyugdíjak problémájáról nyilatkozik dr. Alexandru Dragomir, a kolozsvári ügyvédi kamara kitűnő dékánja

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Köztudomású, hogy az ügyvédtársadalom ma rendkívül válságos helyzetben van. Ennek egyik oka az ipari és kereskedelmi bizonyosmértvű megrekedése — amit a gazdasági válság fogalmával jelölünk meg — míg a másik ok az ügyvédeknek az idők folyamán történt nagyfokú megszorodása.

Nem elméleti megállapítás és nem is tuzás, hanem a tapasztalat és a gyakorlat eredményeképpen megállapítható tény, hogy a gazdasági válság és a nyomában járó pénzhány sok tekintetben szinte visszavezette a gazdasági életet a cserekereskedelemig.

Gyakori eset például, hogy az ügyvéd jogos követelését áruban kapja meg a féltől, mert a pénzéért a végítéletnapig várhatna...

Ma az ügyvéd, aki ügyfele nevében és meghatalmazásában jár el, aki legjobb meggyőződése és tudása szerint a törvényekre és jogszabályokra támaszkodva, a fél igazságáért küzd — hivatását csak akkor gyakorolhatja, ha felfelé és lefelé is egyaránt független, ha vélt igazságát bátran képviselheti, mert felelősséggel csakis lelkiismeretének, autonóm testületének és az Istennek tartozik. Ha az ügyvéd, akinek munkája nemcsak önérdéki, hanem közérdeki is, az igazságszolgáltatás komoly tényezője akar maradni, magas erkölcsi színvonalat, egyéni és gazdasági függetlenséget és folyton fejlődő tudást kell felmutatnia. Ez pedig a mai helyzet mellett főképpen azért lehetetlen, mert kevés ügyvéd mondhatja magát egyénileg és anyagilag is függetlennek.

Az ügyvédség elveit tartozik, hogy az ügyvéd csak addig legyen köteles valakit képviselni, míg ő is bizhat a képviselt ügy helyességében. Ha ezt a bizalmat elvesztette, akkor megszűnt egyáltalán helyesnek tartott igazság küzdő harcát gyanánt szerepelni és leszállt arra a nivóra, amikor csak a saját egyéni pénzszerzési elve érdekéért dolgozik, talán a meggyőződésével ellenkezően. Az ügyvédtársadalomnak azzal is számolnia kell, hogy az anyagi javak csupán halvány visszfényei azoknak az értékeknek, amelyeket csak a hit, az erkölcs és az igazság adhat s amelyek éppen oly elsőrendű szükséglet, mint a kenyér, vagy a levegő. Sajnos azonban idevonatkozólag nem mindig érvényesül ez a többszörösen elv — a gyakorlatban is.

A kolozsvári ügyvédi kamara városunkban 363 bejegyzett kész ügyvédet és 197 ügyvédjelöltet tart nyilván,

köztük nagyszámú magyar nemzetiségű és zsidó felekezettű. Ha Kolozsvár 110 ezer lélekszámára — illetve arra a százalékra gondolunk, amely ebből peres fél lehet, nem látszik eléggé valószínűnek, hogy városunk ügyvédei, — a mai létszámban — ügyvédi munkával akár magasabbrendű elhivatottságának megfelelő színvonalon álló életmódot biztosító keresethez juthatnak. Kolozsvár gazdasági életének még esetleges rendkívül fellendítése — és az igazságügyminiszter gyámolító — az ügyvédekre előnyös jogszabályalkotási tevékenysége mellett is nehezen tud megfelelő ügyvédi munkából ennyi jövedéltartani. (Ne felejtjük el, hogy a régebbi kincses Kolozsvár elszegényült, ahol évente átlag 4—5 ezer bírói végrehajtás történik.)

Miből él Doktor ur?...

— Miből él Doktor ur? — kérdeztem a napokban egyik román ügyvédmegismerőmet, aki zavar nélkül felelt:

— Ezerötszáz lejt keresek, mint ügyvéd és ugyanennyit az operánál, mint

zenész. Még szerencse, hogy nincs családom, mert háromezer lejből a mai viszonyok mellett egy személynek is gondot okozna lakni, étkezni és öltözködni — nem is szólva a kötelező szórakozásokról, könyv-vásárlásról, esetleg udvarlásról, ami mind-mind kiadás-többletet jelentene...

De ne gondolja, hogy a jó hírű, idősebb ügyvédeknek talán jobban megy.

Mit mond az ügyvédi kar dékánja

Az ügyvéd-kérdés fontosabb problémáival kapcsolatban felkerestük ma a „Banca Centrala”-ban dr. Alexandru Dragomirt, a bank ügyészét, egyben a helyi ügyvédi kamara dékánját, akinek tudása és urilényisége az igazi régi ügyvéd örök típusát adja.

— A rossz gazdasági viszonyok között és az ügyvédi pálya túlszűkösödése miatt, hogyan lehetne az ügyvédek mai válságos helyzetét segíteni? — tettük fel az első kérdést.

— Amilyen egyszerűnek látszik ez a kérdés, annyira nehéz és körülményes reá teljes választ adni — mondotta a dékán. Mindenesetre szigorúbb feltételekhez kell kötni az ügyvédeknek a szakkamarába való felvételét, tágabb működési teret kell a számukra biztosítani,

továbbá meg kell védeni a Kamarát azoktól az elemektől, akik esetleg kompromittálhatják a kamara és kartarsaik presztízst. Ugyanis

csak az az ügyvéd folytathat prak-

A felfüggesztések kérdése

— Hogyan gondolja el dékán ur, Goga miniszterelnöknek az ez év január 22-én — a Monitorul Oficial 18-ik számában is megjelent törvénynek kereszttüvelését, amely szerint minden olyan zsidó ügyvéd felfüggesztendő, aki 1918 november 16-ika után iratkozott be a kamarába?

— Az ügyvédi törvény értelmében egyetlen kamarai tagot sem lehet felfüggeszteni,

csupán revidálni lehet a beiratkozást, de ezt is csak akkor, ha a kamarának bizonyítéka van arra, hogy az illető ügyvéd beiratkozása nem felelt meg a törvény előírt fel-

Általános a panasz az ügyvédi kar körében, az érvényben levő bélyegtörvény ellen, amely a peres eljárások egyszerűsítését megrekeszti. Ugy a felek által beadott — mint a bíróságok által kibocsátott periratokra négyféle (fiscal, judiciar, aviatie és pleoarie) különböző összegű bélyeg ragasztandó, amelyeknek ha egyike is — a legcsekélyebb összeg erejéig — hiányzik az aktáról, az ügy megrekeszhet az iktatóban és a per még az első foku bíróság elé sem juthat. Ha pedig egy perirat már az utolsó bírósági fórum elé került és itt a tárgyalás során megállapítják, hogy — bár addig az akták rendszeren fel voltak bélyegezve, — de most egy kétélejes bélyeg hiányzik róla, azzal az indokkal, hogy a bélyegtörvény nincs helyesen alkalmazva, a pert megsemmisíthetik és az ügy nem nyerhet elintéztést a bélyeghiány pótlásáig.

— Milyen perorvoslati lehetőséggel kellene a bélyegtörvény nehézségeitől megszabadulni? — adtuk fel a kamarai dékánnak az újabb kérdést.

— A perrendtartás hiányainak orvoslásáért immár három alkalommal folyamodtunk az igazságügyminiszterhez,

Eppen most csinálunk végrehajtást egyik ilyen közismerten kitűnő ügyvédnél, aki százezer lejt házbérrel tartozik már és képtelen azt megfizetni.

Az ügyvédség ma távolról se olyan virágzó és szép pálya, mint régen volt.

A legtöbb ügyvéd ma különféle ügyek elintézésével, bízományi ügyletekkel, sőt néha még árukereskedelemmel is kénytelen foglalkozni.

szist, aki tagja az ország valamelyik ügyvédi kamarájának.

A kamarai felvételek ügye

— Milyen feltételek szükségesek ahhoz, hogy egy ügyvéd a kamara tagja legyen? — kérdeztük.

— Román állampolgárság, kétévi licența és kétévi ügyvédjelölti prakszis. (Doktorátus nem szükséges.) De **jövőre — mondja a dékán jelenléte mellett — az ügyvédi vizsga szükségessége által már szigorúbbá válik a felvétel.**

Ekkor jár le ugyanis az az átmeneti idő, ameddig a régi törvény megengedte a kamarába való vizsgánküli beiratkozást. Az ügyvédi fakultáson levő egyetem hallgatóknál tehát, — akik csak a jövőre végeznek — már ügyvédi felvételi vizsgát is kell tenniük.

A felvételek kérdésében a Magyarországon érvényben levő feltételek fogjuk átvenni,

amely szerint a kamarába való beiratkozást a hazafias és erkölcsös magatartást is szükségessé tesszük...

tételeinek. Azt pedig, hogy egy ügyvéd beiratkozása szabályellenesen történt, a bukaresti Semmitőszék három bírájából és az ügyvédi szövetség két ügyvédjéből álló bizottság végleges határozata állapíthatja meg.

— A fenti törvényt — mondotta a továbbiakban Dragomir dr. — a most történő állampolgársági bizonyítványok felülvizsgálásával kapcsolatban léptették életbe. Az ilyen állampolgársági revízió alá eső ügyvéd tovább gyakorolhatja prakszisát, mert állampolgárságát csak akkor veszíti el, ha azt a fentemlített illetékes bíróság is kimondja

A bélyegkérdés

de még nem kaptunk választ. Tekintettel arra, hogy az ügyvédtársadalom összes aggályai között a bélyegtörvény a legsérlemesebb, néhai Petersberger bíróval már évekket ezelőtt olyan javaslatot terjesztettük az igazságügyminiszter elé, hogy a sok apró bélyeg-tarifa helyett, állapítson meg bírói fórumok szerint egy úgynevezett általános tarifát, amelynek lefizetése nem gátolhatja meg semmiképpen sem ilyen címen a periratok végső tárgyalásáig való eljuttatását. Választ bizonyára azért nem kaptunk, mert

az igazságügyminiszter nem módosíthatja egymaga a bélyegtörvény sérelmezett pontjait.

Az ügyvédi nyugdíjak ügye

— Mi a helyzet, dékán ur, az ügyvédek nyugdíjaztatása ügyében? — tettük fel e nem utolsó sorban fontos kérdést.

— Az ügyvédek nyugdíjügyének elintéztése — mondja a dékán — néhai Naumescu Constantin, a bukaresti ügyvédszövetség volt elnökének köszönhető, aki 1930-ban Európában egyedülálló, sajátos rendszerű nyugdíjbélyeg intézményt létesített, amelyet még a nemzetközi ügyvéd-kongresszus is helyeselt.

Eszerint: minden bírósághoz beadott iratra az ügyvéd egy fokozatosan növekedő ügyvédi nyugdíjbélyeg köteles ra gasztani, amelynek ellenértékét azonban nincs jogában a felének felszámítani.

Öt éven át fogjuk ezt a nyugdíjalapot szaporítani —

mondotta annakidején Naumescu — s akkor meglátjuk, mennyi pénzünk lesz és alapszabályt készítünk...

1935-ben ez az alap ötvenmillió lejt volt,

(ma 70), de szegény Naumescu ezt már nem érte meg s így a nyugdíjtörvény alapszabályát utódja, Perieteanu ügyvédszövetségi elnök készítette el. Az alapszabály szerint

az ügyvéd nyugdíja, 65. életévének betöltésével havi hateret lejt. 1935-től 1950-ig úgynevezett átmeneti idő van megállapítva, mely idő között, ha az ügyvéd kéri a nyugdíjaztatást havi háromezer lejt kap.

— Most jöttem haza Bukarestből — fejezte be érdekes nyilatkozatát Dragomir dr. — és elujásolhatom, hogy

az ügyvédek nyugdíjügyének módosítása a legjobb uton halad.

Közelebről leszállítják a nyugalomba vonuló ügyvéd korhatárát és lényegesen felemelik a nyugdíjösszeget.

Rajnay Tibor.

Érdekességek a nagyvilágból

Londoni lapok nagy tudósításokban számolnak be egy öreg aranyásó szerencséséről. A M. Burnell 60 éves délafrikai aranyásó, az északtransvaali Ördög-szirt környékén folytatott hosszú kutatások után rendkívül gazdag aranytelet talált, amelyből egy hét alatt közel tízezer font (egy font körülbelül ezer lejt) és egy hónap alatt mintegy száz ezer font sterling értékű aranyat bányászott kezdetleges eszközökkel. Geológusok azt hiszik, hogy a lelet egy régebbi aranymezőnek eddig ismeretlen nyulva, nyából származik, — ébből az aranymezőből valamikor Vannamunio, a híres spanyol aranyásó egymaga körülbelül egymillió font értékű aranyat termelt. Később a területen beszüntették a kutatást, mert általános volt az a meggyőződés, hogy az aranytelet teljesen kimerült.

Berlini közlés szerint az ércfeldolgozó ipartelegeken óriási mennyiségű salak tömeg halmozódik fel, amely jelentős értékű fémreszecskéket tartalmaz. Eddig ez a fém mennyiség veszendőbe ment, mert kioltásztása aránytalanul drága lett volna. Most megfelelő eljárást találtak a kérdés megoldására. A salakot porrá őrlik, azután habzóvízben vízben mossák ki a keverékanyagot. A salakban levő kőzetreszecskéket a víz alján maradnak, a nehezen nedvesedő apró fémreszecskéket azonban a víz magával viszi. Bizonyos vegyszerek hozzáadásával sikerült a fémeket is „uszóképessé” tenni. A fémreszék a habfelületre tapadnak s ilyen módon a salakban levő vas, réz, ólom, cink, ón, kobalt, nikkel, antimon és bismut kiválasztódik. Más nyersanyagokat is sikerült ezzel az eljárással a salakból kivonni.

Long Valley amerikai városban a tanács rendeletére 24 órára megállították az összes torony-, fali- és zseborákat, sőt a napórak számlapját is letakarták s a homokórakat is lefektették. A város szociálpolitikai ügyosztályának tagjai ugyanis tudományos kutatást végeztek s ennek során meg akarták állapítani, mi történik, ha nem tudja az ember, hogy hány óra van. A furcsa rendelet egy napig rengeteg bosszúságot okozott az embereknek, de, mint azt a tudósok maguk is bevallották, semmi gyakorlati eredményt nem hozott.